

Έκθεση πεπραγμένων 2020

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΓΙΑ
ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ**

Έκθεση πεπραγμένων 2020

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΓΙΑ
ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ**

Περιεχόμενα

Μήνυμα Διοικητικού Συμβουλίου	
του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες	4
Προτεραιότητες και Αξίες	6
Το προσφυγικό στην Ελλάδα το 2020 σε αριθμούς	7
Το έργο μας σε αριθμούς	7
Η Παρουσία του ΕΣΠ στον χάρτη	9
Οι Προκλήσεις τη χρονιά που πέρασε	10
Επιτυχίες το 2020	12
Υπηρεσίες στην πρώτη γραμμή	18
Οι παρεμβάσεις του ΕΣΠ	22
Α. Αρχική Υποδοχή και Διερμηνεία	24
Β. Παροχή Νομικής Βοήθειας α' και β' Βαθμού	24
Γ. Πρόσβαση στο Άσυλο και Κοινωνική Στήριξη	26
Δ. Οικογένειες/ Ασουνόδευτοι Ανήλικοι	27
Ε. Θύματα Βίας	29
ΣΤ. Ένταξη	30
Ζ. Δράσεις Ενδυνάμωσης, Εκπαιδεύσεις	32
Η. Διαπολιτισμικό Κέντρο ΠΥΞΙΔΑ	35
Θ. Παρακολούθηση (Monitoring)– Προάσπιση και Συνηγορία (Advocacy)	37
Εκθέσεις	38
Μαρτυρίες	41
Οικονομικά στοιχεία, διαφάνεια και λογοδοσία	42
Δημοσιότητα και Εκδηλώσεις	45
Έγραψαν για εμάς	47
Ευχαριστίες	48

© Florian Schmitz - DW.

Ο Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΣΠ έξω από τη δομή φιλοξενίας Ελαιώνα Αττικής

Μήνυμα Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες

Το 2020 ήταν μια χρονιά που σηματοδεύτηκε παγκοσμίως από την πανδημία του κορονοϊού, με σοβαρές επιπτώσεις και στον προσφυγικό πληθυσμό, καθώς, πέραν των αυξημένων κινδύνων για την υγεία του, τα περιοριστικά μέτρα ενόψει της πανδημίας έπληξαν ιδιαίτερα τους πρόσφυγες, όπου και αν αυτοί/ές βρίσκονταν.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, το 2020, χαρακτηρίστηκε από σοβαρές θεσμικές υπαναχωρήσεις ως προς την προστασία δικαιωμάτων και κράτους δικαίου, στα πεδία μετανάστευσης, παροχής διεθνούς προστασίας και υποδοχής προσφύγων. Η δρομολόγηση ενός Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο στην ΕΕ φαίνεται να εντείνει τη διολίσθηση προς επικίνδυνες προσεγγίσεις και πρακτικές αποτροπής, με έμφαση στις επιστροφές και την κράτηση έναντι της προστασίας προσώπων και κυρίαρχη τη λογική της «μετάθεσης» της ευθύνης προστασίας και την εξωτερικοποίηση του ασύλου στις παρυφές των συνόρων της, ταυτόχρονα με έλλειμα αλληλεγγύης στο εσωτερικό της. Ως θετική αντίδραση των χωρών της ΕΕ, καταγράφεται, ωστόσο, η μετεγκατάσταση ανηλίκων (κυρίως ασυνόδευτων) από την Ελλάδα σε όλη την Ευρώπη, γεγονός που δείχνει ότι, όταν υπάρχει θέληση, υπάρχουν και λύσεις.

Στην Ελλάδα, το 2020, η κρίση του Έβρου και η πρωτοφανής, έστω και προσωρινή, αναστολή της διαδικασίας ασύλου, τραυμάτισαν το σύστημα προστασίας και σηματοδότησαν μια εμφανή αλλαγή πολιτικής που συνδέθηκε με πρακτικές αποτροπής και με σειρά περαιτέρω παραβιάσεων δικαιωμάτων προσφύγων και αιτούντων άσυλο καθώς και του κράτους δικαίου. Το 2020 καταγράφηκαν σημαντικές καταγγελίες για περιστατικά επαναπροωθήσεων που έθεσαν σε κίνδυνο ακόμη και ανθρώπινες ζωές, αλλά και αύξηση της κράτησης και των περιοριστικών μέτρων σε αιτούντες άσυλο.

Οι ελλείψεις, δε, πολιτικές ένταξης προσφύγων στην Ελληνική κοινωνία, που συνδυάστηκαν με πρόωρες εξώσεις από δομές φιλοξενίας, μαζί με τις συνθήκες οικονομικής ύφεσης που επέφερε η πανδημία, λειτούργησαν ανασταλτικά για την ένταξη των προσφύγων, με αποτέλεσμα τον περαιτέρω εγκλωβισμό τους στην προσωρινότητα της διαμονής τους.

Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες μέσα σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία κατάφερε να σταθεί απέναντι στις αυξημένες προκλήσεις του πεδίου και να κατοχυρώσει την παρουσία του τόσο στα σημεία εισόδου με έμφαση στη διασφάλιση των δικαιωμάτων και

της προστασίας των αιτούντων άσυλο, όσο και στην ενδοχώρα και στην προσπάθεια ένταξης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη χώρα.

Το ΕΣΠ ανέπτυξε την οργανωτική του επάρκεια για να ανταποκριθεί στις συνθήκες της πανδημίας, παρά τις μειώσεις χρηματοδότησης που υπέστη. Παρ' όλα αυτά, χάρη στους συνεργάτες και χρηματοδότες των προγραμμάτων που υλοποιεί, με κύριους την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, κατάφερε να ανταποκριθεί στις δύσκολες συνθήκες, παρέχοντας, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του συνδρομή και ανακούφιση στους δοκιμαζόμενους πρόσφυγες.

Το ΕΣΠ, με τις αναγκαίες προσαρμογές λόγω COVID-19, για την διασφάλιση της υγείας των εργαζομένων και των προσφύγων, παρέμεινε δυναμικά στο πεδίο καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς, προσπαζόμενο τα δικαιώματα του ανθρώπου και το κράτος δικαίου, σε μια δύσκολη συγκυρία.

Το ΕΣΠ, στάθηκε απέναντι στην αναστολή της διαδικασίας ασύλου και τοποθετήθηκε με συνέπεια και γνώμονα τη νομιμότητα για την κρίση του Έβρου. Στη συνέχεια της χρονιάς, βρέθηκε δίπλα στους πληγέντες μετά την πυρκαγιά που κατέστρεψε τη Μόρια, και συνέδραμε στην ανάδειξη του ζητήματος των Κέντρων Υποδοχής στα Ελληνικά νησιά, με τον εγκλωβισμό χιλιάδων προσφύγων σε συνθήκες που προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Καθ' όλη, δε, τη διάρκεια της χρονιάς συμμετείχε στον δημόσιο διάλογο, με κάριες πρωτοβουλίες, παρεμβάσεις, δημοσιεύσεις και θέσεις για όλα τα κρίσιμα ζητήματα διεθνούς προστασίας, ενώ ταυτόχρονα ανέδειξε το ζήτημα των παράνομων επαναπροωθήσεων, αλλά και τις περιοριστικές πολιτικές που έθιγαν ιδιαίτερα τον ευάλωτο προσφυγικό πληθυσμό.

Η παρουσία του ΕΣΠ με νομική και ψυχοκοινωνική στήριξη, στα κέντρα υποδοχής και φιλοξενίας, όσο και στα κέντρα κράτησης της χώρας, κατάφερε να προσφέρει λύσεις, έστω αυτές τις ελάχιστες που μπορούσαν να παρασχεθούν σε ένα πλαίσιο υπολειμματικής του συνόλου της χώρας.

Στις δομές φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων (ασφαλείς ζώνες) που λειτουργούν υπό την ευθύνη του ΕΣΠ στον Ελαιώνα και την Αλεξάνδρεια Ημαθίας, κύριο μέλημα ήταν η αντιμετώπιση του κινδύνου της πανδημίας, μαζί με τη συμμετοχή στην προσπάθεια διασφάλισης ενός καλύτερου μέλλοντος για τους ανήλικους, που στερούνται της οικογένειάς τους.

Τα Κέντρα Ένταξης (Integration Learning Centers) στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, εδραίωσαν την παρουσία τους και προσπάθησαν μέσω της εκμάθησης της γλώσσας (έστω και εξ αποστάσεως πολλές φορές), όσο και με την υποστήριξη στην ανεύρεση στέγης, να

προσφέρουν λύσεις για την αυτονόμηση των αναγνωρισμένων προσφύγων στην Ελλάδα, παρά τη δύσκολη συγκυρία.

Η Πυξίδα, το διαπολιτισμικό κέντρο του ΕΣΠ, το οποίο λειτουργεί περίπου 25 χρόνια, κατάφερε, παρά τις συνθήκες, να συνεχίσει την παροχή μαθημάτων (και εδώ συχνά εξ αποστάσεως), όσο και την υποβοήθηση της πρόσβασης στην εκπαίδευση, αλλά και να υλοποιήσει πρωτοποριακές δράσεις (ψυχοκοινωνική υποστήριξη, πολιτιστικές δραστηριότητες κλπ.), που σκοπό έχουν να διευκολύνουν την αλληλεπίδραση προσφύγων και γηγενών.

Υπό τις ιδιαίτερες συνθήκες της πανδημίας και με τη χρήση των μάλλον άχαρων ηλεκτρονικών μέσων που περιορίζουν τη διάδραση και την επαφή, το ΕΣΠ συνέχισε να ενημερώνει και να εκπαιδεύει σε ζητήματα προσφύγων, να συμμετέχει σε δίκτυα με σκοπό την προαγωγή των δικαιωμάτων των προσφύγων και γενικότερα του ανθρώπου.

Το νέο έτος βρίσκει το ΕΣΠ παρά τους κλυδωνισμούς και τις απώλειες αγαπημένων προσώπων και συνεργατών, να διατηρεί τη δύναμή του και το μεγαλύτερο αριθμό των στελεχών του, στους οποίους στηρίζεται για την παροχή προστασίας στους πρόσφυγες και γενικότερα στην Ελληνική κοινωνία.

Η Διοίκηση του ΕΣΠ νιώθει την ανάγκη να ευχαριστήσει τους εργαζόμενους του ΕΣΠ για την υψηλή αφοσίωση, την επάρκεια και την ανταπόκρισή τους σε μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά.

Επίσης ευχαριστούμε θερμά τα μέλη του ΕΣΠ καθώς και τους λοιπούς επώνυμους ή ανώνυμους μικρούς και μεγάλους δωρητές που διατήρησαν και το 2020 την οικονομική ανεξαρτησία του, όσο και τους πολυάριθμους εθελοντές που συνέχισαν να προσφέρουν, παρά τις δύσκολες συνθήκες.

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει και για την Καίτη Κυριακοπούλου, που θρηνήσαμε πέρσι, η οποία ως επίτιμο μέλος στεκόταν στο πλευρό του ΕΣΠ για περισσότερα από 25 χρόνια.

Η Έκθεση Πεπραγμένων παρουσιάζει αναλυτικά το σύνολο των δραστηριοτήτων του ΕΣΠ κατά το 2020, ελπίζοντας ότι το 2021 θα φέρει καλύτερες μέρες για όλον τον κόσμο.

Βασίλειος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος ΔΣ

Ελένη-Ντανίνα Μανιού, Αντιπρόεδρος
Αναστασία Πανταζή, Γενική Γραμματέας
Nasruddin Nizami, Ταμίας
Ελευθέριος Παπαγιαννάκης, Μέλος
Νικόλαος Κουλούρης, Μέλος
Ελένη Σπαθανά, Μέλος

Προτεραιότητες και Αξίες

Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ) έχει επιλέξει να λειτουργεί με τρόπο υπεύθυνο, αναλαμβάνοντας δηλαδή τις ευθύνες για τις όποιες επιπτώσεις έχει η δράση του απέναντι σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη στα οποία απευθύνεται και τα οποία επηρεάζει (stakeholders). Στο πλαίσιο αυτό λαμβάνεται μέριμνα και σχεδιάζονται δράσεις για: τους Εξυπηρετούμενους, τους Εργαζόμενους, τους Συνεργάτες, τους Δωρητές / Χρηματοδότες, τις Τοπικές Κοινωνίες, τις Κρατικές Αρχές αλλά και τη λειτουργία του Σωματείου με σεβασμό στο περιβάλλον.

Το ΕΣΠ ήδη από τις αρχές του 2020 ξεκίνησε την ανάπτυξη του στρατηγικού σχεδίου τριετίας 2021-2023. Προς ενίσχυση της διαδικασίας, ο οργανισμός διεξήγαγε έρευνα αντιλήψεων των ενδιαφερόμενων μερών (δωρητές/ χρηματοδότες, προσωπικό - άλλων ΜΚΟ, εργαζόμενους δημόσιους φορείς που σχετίζονται το προσφυγικό, δημοσιογράφους και άλλους), καθώς και έρευνα στα μέλη του προσωπικού, μέλη του διοικητικού συμβουλίου και εκπροσώπους του σωματείου εργαζομένων.

Προγραμματικοί στόχοι ΕΣΠ για τα επόμενα 3 χρόνια:

- Ενίσχυση των προσπαθειών παρακολούθησης και συνηγορίας.
- Διατήρηση και ενίσχυση της παροχής νομικών υπηρεσιών στα νησιά του Β. Αιγαίου.
- Ενίσχυση των υπηρεσιών που παρέχονται για την υποστήριξη ευάλωτων ατόμων, με έμφαση στους ανήλικους (συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων παιδιών) και στους επιζώντες βασανιστηρίων, εμπορίας ανθρώπων, σεξουαλικής και έμφυλης βίας.
- Διεύρυνση των προγραμμάτων ένταξης, με στόχο τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες.

Οργανωτικοί στόχοι του ΕΣΠ για τα επόμενα 3 χρόνια:

- Ενίσχυση της προβολής του έργου του ΕΣΠ στα μέσα ενημέρωσης παράλληλα με την προσπάθεια για τη διασφάλιση χρηματοδοτήσεων για τη υλοποίηση προγραμμάτων αλλά και τη συγκέντρωση ιδιωτικών πόρων που θα ενισχύσουν τη δυνατότητα ανταπόκρισης σε έκτακτες ανάγκες.
- Ενίσχυση των διαδικασιών λογοδοσίας του ΕΣΠ
- Ενίσχυση των διαδικασιών και των πολιτικών ανθρωπίνου δυναμικού -συμπεριλαμβανομένου ενός ανεπτυγμένου συστήματος αποζημίωσης και παροχών.
- Ανάπτυξη και επέκταση των υφιστάμενων διαδικασιών και πρωτοκόλλων ασφάλειας και προστασίας επωφελομένων και εργαζομένων.

Οι αξίες μας:

- **«Σεβασμός στον άνθρωπο»**, καθώς είναι η κινητήρια δύναμη της επιτυχίας μας. Όλο το ανθρώπινο δυναμικό του φορέα, διοίκηση, εργαζόμενοι, εθελοντές, συνεργάτες, υπόκεινται στους αναθεωρημένους κώδικες δεοντολογίας για τη συμπεριφορά τους προς τους εξυπηρετούμενους, αλλά και τους συναδέλφους τους. Το ΕΣΠ εφαρμόζει πολιτική μηδενικής ανοχής για θέματα που αφορούν στον απαιτούμενο σεβασμό και την αξιοπρέπεια των ανθρώπων.
- **«Υψηλή ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών»**, καθώς μελετώντας προσεκτικά τα αποτελέσματα προηγούμενων δράσεων και μέσα από συνεχείς εκπαιδεύσεις και ανταλλαγή εμπειριών με άλλους επαγγελματίες, στοχεύουμε στην παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας και μεγάλου αντικτύπου.
- **«Ακεραιότητα»**, καθώς ενεργούμε με ειλικρίνεια, σεβόμενοι τις δεσμεύσεις που έχουμε αναλάβει έναντι των χορηγών καθώς και των επωφελομένων του ΕΣΠ. Ταυτόχρονα, θέλουμε η δράση μας να ενισχύει την εμπιστοσύνη της κοινής γνώμης στον χώρο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.
- **«Ομαδικότητα»**, καθώς μοιραζόμαστε γνώσεις, ιδέες και εμπειρία και δείχνουμε εμπιστοσύνη στους συναδέλφους μας για να επιτύχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Το προσφυγικό στην Ελλάδα το 2020 σε αριθμούς

40.559

αιτήσεις διεθνούς
προστασίας

4.027

ασυνόδευτοι
ανήλικοι
στην Ελλάδα

9.714

αφίξεις
από θαλάσσης

5.982

αφίξεις
από ξηράς

Το έργο μας σε αριθμούς

10.399

οι εξυπηρετούμενοι
του ΕΣΠ

7.518

άτομα που έλαβαν
Νομική συνδρομή
από το ΕΣΠ

3.628

τα άτομα που
έλαβαν Κοινωνική
συνδρομή από
το ΕΣΠ

151.700

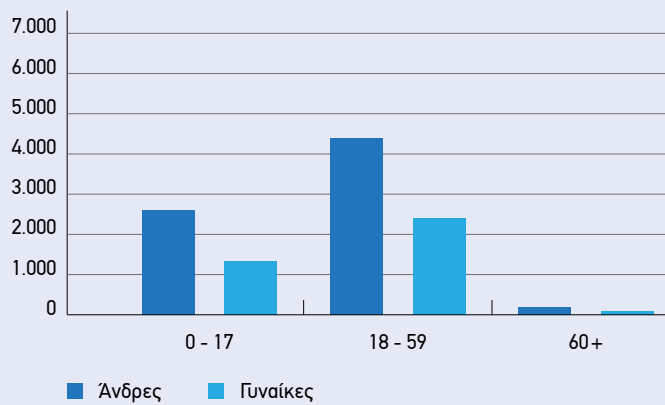
οι εξυπηρετούμενοι
του ΕΣΠ από το
1989 έως σήμερα

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Πηγή: Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Ετήσιο Ενημερωτικό Σημείωμα 2020 στο: <https://www.scribd.com/document/491216398/Ενημερωτικό-Δελτίο-Δεκεμβρίου-Α>

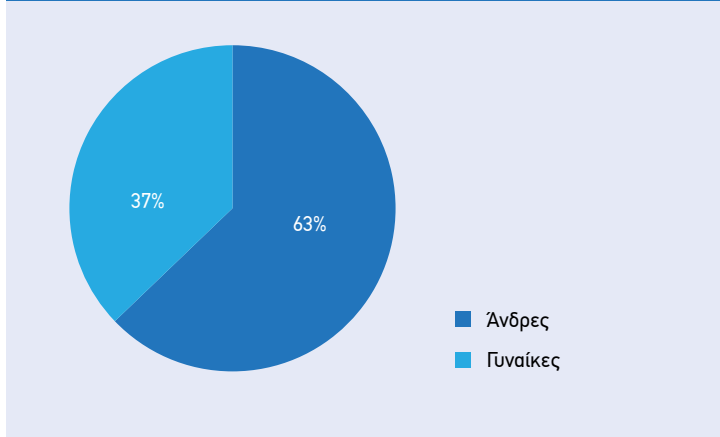
ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΟΙ ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Πηγή: ΕΚΚΑ, Επικαιροποιημένη κατάσταση: Ασυνόδευτα Ανήλικα (Α.Α.) στην Ελλάδα 31 Δεκεμβρίου 2020 στο: http://www.ekka.org.gr/images/ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ_2020/GR%20ΕΚΚΑ%20Dashboard_20201231.pdf

ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΠΟ ΞΗΡΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΗΣ Πηγή: UNHCR, Operational Portal, Refugee Situations, Mediterranean Situation, στο: http://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean/location/5179#_ga=2.142856501.1495342551.1613642677-2062765198.1613039476

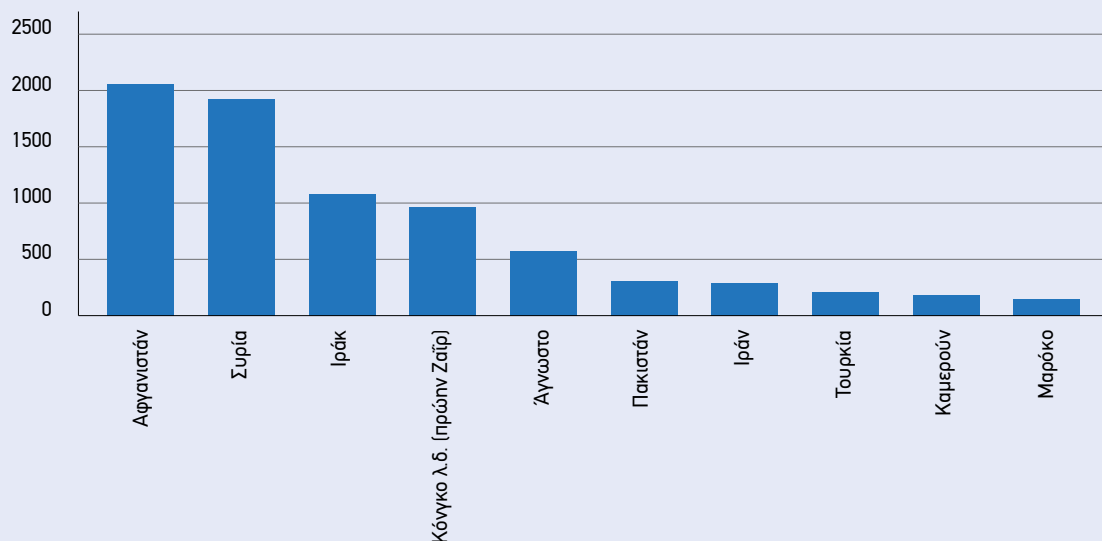
Κατανομή εξυπηρετούμενων ΕΣΠ ανά ηλικία και φύλο

Κατανομή εξυπηρετούμενων ανά φύλο

Χώρες προέλευσης Εξυπηρετούμενων ΕΣΠ

Η Παρουσία του ΕΣΠ στον χάρτη

 Παρουσία	 Γραφεία	 Κέντρα Εκπαίδευσης	 Ασφαλείς Ζώνες
<ul style="list-style-type: none"> - Ιωάννινα - Ρόδος - Λέρος - Κως - Έβρος - Λάρισα - Κρήτη 	<ul style="list-style-type: none"> - Γραφείο Θεσσαλονίκης - Γραφείο Αθήνας - Γραφείο Λέσβου - Πυξίδα - Γραφείο Σάμου - Γραφείο Χίου 	<ul style="list-style-type: none"> - ILC Αθήνα - ILC Θεσσαλονίκη 	<ul style="list-style-type: none"> - Camp Αλεξάνδρειας - Camp Ελαιώνας

© Giorgos Moutafis

Οι προκλήσεις για τη χρονιά που πέρασε

Το 2020 δεν ήταν μια συνηθισμένη χρονιά στην Ελλάδα ή στον υπόλοιπο κόσμο. Η πανδημία του Covid-19 επηρέασε σε παγκόσμιο επίπεδο κάθε πτυχή της ανθρώπινης δραστηριότητας. Ως Μη Κυβερνητικός Οργανισμός στον χώρο παροχής υπηρεσιών για τους πρόσφυγες και τους αιτούντες διεθνή προστασία, το ΕΣΠ κλήθηκε να αναμετρηθεί συχνά με υπέρμετρες προκλήσεις που επήλθαν τόσο από το πρωτόγνωρο της πανδημίας όσο και από τη συνεχιζόμενη έλλειψη ενός μακροχρόνιου εθνικού σχεδιασμού για την ουσιαστική υποδοχή και ένταξη των προσφύγων στη χώρα.

Στις προκλήσεις του 2020 ενδεικτικά αναφέρουμε:

Αναστολή της διαδικασίας ασύλου τον μήνα Μάρτιο του 2020, και ριζική αλλαγή πολιτικής ως προς την πρόσβαση στο άσυλο, καθώς το **φαινόμενο των παράνομων επαναπροωθήσεων (push-backs)**, έλαβε ανησυχητικές διαστάσεις στη διάρκεια του έτους. Το ΕΣΠ παρενέβη σε σημαντικό αριθμό υποθέσεων που προέκυψαν μετά από πλήθος αναφορών και δημοσιευμένων τεκμηρίων περί παράνομων επιχειρήσεων επαναπροώθησης.

Υπερσυνωστισμός και παρατεταμένος εγκλωβισμός σε απολύτως ακατάλληλες συνθήκες διαβίωσης στα κέντρα υποδοχής (ΚΥΤ) στα νησιά που προκάλεσαν ισχυρές τοπικές αντιδράσεις τον μήνα Φεβρουάριο του 2020, καθώς και την πυρκαγιά του ΚΥΤ της Μόριας στη Λέσβο τον Σεπτέμβριο 2020, απειλώντας με ανθρωπιστική καταστροφή.

Προβλήματα στον εντοπισμό μη ορατών ευάλωτοτήτων, καθώς και στην **εξασφάλιση κατάλληλων συνθηκών υποδοχής στους ευάλωτους**. Μελανό σημείο της χρονιάς το κλείσιμο δύο βασικών ανοιχτών δομών φιλοξενίας ευάλωτων (του πρώην ΠΙΚΠΑ Λέσβου, καθώς και του πρώην ΠΙΚΠΑ Λέρου).

Επίσης, **απουσία βασικών υπηρεσιών**, όπως ιατρικής περίθαλψης αλλά και επιβολή υγειονομικού αποκλεισμού –στο πλαίσιο της αντιμετώπισης του COVID-19– ο οποίος δεν έχει αρθεί έως και σήμερα. Παράλληλα, η περιορισμένη πρόσβαση σε εγκαταστάσεις υγιεινής, τα σοβαρά περιστατικά ασφάλειας και η βία εντός των ΚΥΤ αύξησαν σημαντικά την ανάγκη για παροχή αποτελεσματικής προστασίας.

Στα παραπάνω πρέπει να προστεθεί και **σωρεία παραβιάσεων διαδικαστικών εγγυήσεων** (λ.χ. μαζικές επιδόσεις απορριπτικών αποφάσεων χωρίς να διασφαλί-

ζεται η πρόσβαση σε νομική συνδρομή, πλασματικές επιδόσεις, κλήση σε συνέντευξη την προηγούμενη ή την ίδια μέρα της συνέντευξης, συνεντεύξεις σε γλώσσα που οι εξεταζόμενοι δεν κατανοούσαν επαρκώς, εξέταση χωρίς τη διενέργεια συνέντευξης, ενώ κατά τις περιόδους μερικής ή πλήρους αναστολής της Υπηρεσίας ασύλου ο τρόπος διαχείρισης σημαντικών ζητημάτων, με βασικότερο τη διακοπή των προθεσμιών, γινόταν ατύπως και χωρίς επίσημη ενημέρωση από πλευράς των Αρχών).

Επιπλέον, οι σοβαρές **δυσχέρειες στην παροχή νομικής συνδρομής** λόγω των μέτρων για τη μη διασπορά του COVID-19 και η υποστελέχωση του Μητρώου Δικηγόρων της Υπηρεσίας Ασύλου είχαν σαν αποτέλεσμα την αδυναμία εξασφάλισης της άσκησης του δικαιώματος σε πραγματική προσφυγή.

Η παρατεταμένη **διοικητική κράτηση** αιτούντων άσυλο, ως αποτέλεσμα των διαδοχικών αλλαγών του νομοθετικού πλαισίου, πολλές φορές κατά παράβαση της βασικής αρχής ότι η διοικητική κράτηση θα πρέπει να εφαρμόζεται κατ' εξαίρεση και αποκλειστικά ως έσχατο μέτρο υπήρξε μία ακόμα βασική πρόκληση της χρονιάς. **Η δυσκολία πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου**, η οποία έγινε ακόμα πιο έντονη με τους αυστηρούς περιορισμούς της πανδημίας, αποτέλεσε μία ακόμα από τις βασικές προκλήσεις που κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν οι ομάδες του ΕΣΠ. Διαφοροποιημένες ανά τοποθεσία και συνεχώς μεταβαλλόμενες διαδικασίες και προθεσμίες δημιούργησαν τεράστια σύγχυση στους εξυπηρετούμενους. Ταυτόχρονα, αυξημένη δυσκολία λόγω των περιορισμών πρόσβασης υπήρξε και στην εύρεση ραντεβού μέσω του συστήματος skype καθώς δεν υπήρχαν διαθέσιμες όλες οι ομιλούσες γλώσσες στην πλατφόρμα αλλά και λόγω της ηλεκτρονικής αίτησης δεν διατίθετο αποδεικτικό της ενέργειας στους εξυπηρετούμενους.

Την χρονιά που πέρασε, σημαντικές προκλήσεις αντιμετωπίστηκαν ακόμα **στο πεδίο της κοινωνικής ασφάλισης & ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης**. Υπήρξε κενό αρκετών μηνών που οι αιτούντες άσυλο δεν καλύπτονταν από καμία ασφάλιση μέχρι να υπάρξει η μετατροπή από ΑΜΚΑ σε ΠΑΑΥΠΑ. Εξίσου προβληματική συνθήκη ήταν αυτή που αντιμετώπισαν πολλοί ωφελούμενοι με ανενεργά ΠΑΑΥΠΑ λόγω λήξης των Δελτίων Αιτούντων Άσυλο καθώς η απόφαση ανανέωσης του Δελτίου δεν ανανέωνε αυτόματα και των ΠΑΑΥΠΑ. Επίσης, σοβαρά προβλήματα στην πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε υπηρεσίες υγείας προκύπτουν από την έλλειψη διερμηνέων στα νοσοκομεία και στα κοινωνικά ιατρεία, αλλά και τη μέγιστη δυσκολία πρόσβασης σε συγκεκριμένες ειδικότητες καθώς και το τεράστιο κενό στην ψυχιατρική υποστήριξη του πληθυσμού.

Αντίστοιχα, καθώς τα ραντεβού γίνονται μόνο ηλεκτρονικά λόγω των μέτρων της πανδημίας, μεγάλα προβλήματα προκύπτουν από την αδυναμία πρόσβασης της πλειονότητας του προσφυγικού πληθυσμού στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες του **ΟΑΕΔ** και άλλων κρατικών υπηρεσιών π.χ. με τις εφορίες, για **έκδοση ΑΦΜ** κτλ.

Μείζον ζήτημα παρέμεινε και αυτό της **στέγασης** των αιτούντων άσυλο και προσφύγων, με αισθητή καθυστέρηση τοποθέτησης σε δομές/διαμερίσματα καθώς και **πρώρες εξώσεις των αναγνωρισμένων προσφύγων** από προγράμματα φιλοξενίας ενώ ακόμα οι επωφελοούμενοι βρίσκονταν σε ανεργία και δεν είχαν ενταχθεί στην κοινότητα. Το υψηλό ποσοστό αστεγίας οδήγησε σε έκθεση σε πολλαπλούς κινδύνους και κακοποιήσεις εξαιτίας των επισφαλών συνθηκών διαβίωσης.

Τέλος, ένα μεγάλο στοίχημα για το ΕΣΠ υπήρξε και το ζήτημα της **εκπαίδευσης**. Ένα πεδίο που δοκιμάστηκε αρνητικά όλο το διάστημα της πανδημίας καθώς το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα φάνηκε ανεπαρκές να καλύψει την ευαίσθητη ομάδα των παιδιών προσφύγων. Η δομή και το θεσμικό πλαίσιο της εκπαίδευσης κατά το διάστημα αυτό εξαιρούσε εκ των πραγμάτων μεγάλο αριθμό παιδιών και σίγουρα τα παιδιά που διαμένουν στις Δομές Φιλοξενίας/ Προσωρινής Υποδοχής. Οι ελλείψεις σε υλικοτεχνική υποδομή (tablets, Wi-Fi), η απουσία διορισμού καθηγητών τάξεων υποδοχής, οι περιορισμένες θέσεις λόγω πληρότητας των σχολείων σε περιοχές όπου ζει η συντριπτική πλειονότητα του προσφυγικού πληθυσμού, η ρατσιστική αντιμετώπιση έναντι των προσφύγων καθώς έπρεπε η διαζώσης παρουσία τους στο σχολείο να συνοδεύεται αποκλειστικά με αρνητικό αποτέλεσμα εξέτασης Covid-19, ο συνεχής αποκλεισμός των Δομών και τα αυστηρά περιοριστικά μέτρα εισόδου - εξόδου, είναι λίγα μόνο από τα εμπόδια που ουσιαστικά έβαλε η Δημόσια εκπαίδευση στην εκπαίδευση των παιδιών προσφύγων.

Εν κατακλείδι, η πανδημία καθώς και η συνακόλουθη οικονομική και κοινωνική κρίση στην Ελλάδα σε συνδυασμό με τη **διαχρονική έλλειψη εθνικής πολιτικής υποδοχής και ένταξης για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας** δημιουργεί για τους πρόσφυγες ένα δύσβατο περιβάλλον που τους οδηγεί σε κοινωνικό αποκλεισμό. Υπό τις συνθήκες αυτές, η αναγνώριση των αιτούντων διεθνούς προστασίας ως δικαιούχων αυτής δεν επιφέρει καμία ουσιαστική βελτίωση στις συνθήκες διαβίωσής τους στην Ελλάδα. Αντίθετα, οδηγεί στην αστεγία και την περιθωριοποίηση όσους πρόσφυγες δεν μπορούν να καλυφθούν από το πρόγραμμα HELIOS, που υλοποιεί μεταξύ άλλων φορέων και το ΕΣΠ. Έτσι, σε μεγάλο βαθμό οι περισσότεροι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα επιβίωσης (ανέχεια, έλλειψη στέγης, ανεργία κτλ.) χωρίς προοπτική βελτίωσης στο μέλλον.

Επιτυχίες το 2020

© UNHCR / Achilleas Zavallis

Το 2020 υπήρξε μια χρονιά με αντικειμενικές αντιξοότητες. Η πανδημία του κορονοϊού επέφερε τεράστιες δυσκολίες, ασφυκτικούς περιορισμούς και πρωτόγνωρες συνθήκες σε όλον τον κόσμο. Εντούτοις το ΕΣΠ, σταθερό στις αξίες του, με την επιμονή και με την άοκνη προσπάθεια των εργαζομένων του επέδειξε ανθεκτικότητα και σημείωσε πληθώρα σημαντικών επιτυχιών. Παρακάτω παρατίθενται ενδεικτικά μερικές από αυτές:

Σε συνέχεια της πρωτοφανούς απόφασης περί αναστολής της διαδικασίας ασύλου με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου τον Μάρτιο του 2020, η Νομική Υπηρεσία του ΕΣΠ υποστήριξε μια σειρά από νομικές ενέργειες προς τον σκοπό της διασφάλισης της πρόσβασης στη διεθνή προστασία. Μεταξύ άλλων το ΕΣΠ κατέθεσε Αίτηση Ακύρωσης και Αίτηση Αναστολής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) για 3 υποθέσεις γυναικών με ανήλικα παιδιά από το Αφγανιστάν, καθώς επίσης και Προσφυγή ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) για λογαριασμό τεσσάρων πολιτών Τουρκίας οι οποίοι

παρέμεναν υπό κράτηση χωρίς πρόσβαση στο άσυλο. Το ΣτΕ χορήγησε προσωρινή διαταγή, διατάσσοντας τις Ελληνικές Αρχές να απέχουν από κάθε ενέργεια απομάκρυνσης σε δύο από τις υποθέσεις που υποστηρίχθηκαν, ενώ η εξέταση της προσφυγής ενώπιον του ΕΔΔΑ εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου.

Επίσης, σε συνέχεια της απόφασης των ελληνικών αρχών να κλείσουν τη Δομή φιλοξενίας ευάλωτων προσφύγων ΠΙΚΠΑ στη Λέσβο, το ΕΣΠ κατέθεσε αίτημα ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

(ΕΔΔΑ), εκπροσωπώντας μια μόνη νέα μητέρα και τη νεογέννητη κόρη της, ζητώντας να διασφαλιστούν αξιοπρεπείς και ασφαλείς συνθήκες φιλοξενίας.

Επίσης, το ΕΣΠ κατέθεσε προσφυγή ενώπιον του ΕΔΔΑ και για την περίπτωση 5 ασυνόδευτων ανήλικων, οι οποίοι παρέμεναν για παρατεταμένο χρονικό διάστημα σε απολύτως ακατάλληλες συνθήκες στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης στη Σάμο.

Σημαντική είναι η επιτυχής έκβαση απαιτητικών περιπτώσεων διεθνούς προστασίας όπως: η επανένωση ευάλωτης οικογένειας από το Ιράκ με ένα ανήλικο με σοβαρά θέματα υγείας και ένα ενήλικο τέκνο με τον Βρετανό πατέρα τους, καθώς επίσης και η περίπτωση υπόθεσης ασύλου, όπου κρίθηκε παραδεκτό μεταγενέστερο αίτημα διεθνούς προστασίας LGBTQI υπηκόου Πακιστάν, για τον οποίο πρώτη φορά προβλήθηκε σε μεταγενέστερο στάδιο ο φόβος δίωξής του.

Επιπροσθέτως το ΕΣΠ υποστήριξε επιτυχώς υποθέσεις ασύλου ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων και μεταξύ άλλων αιτούσας άσυλο, πολίτη Συρίας, εγκύου, της οποίας η προσφυγή απορρίφθηκε ως προδήλως αβάσιμη για διαδικαστικούς λόγους (εκπρόθεσμη υποβολή της προβλεπόμενης από τον νόμο βεβαίωσης διαμονής ενώπιον της Επιτροπής της Αρχής Προσφυγών). Η Αίτηση Αναστολής έγινε δεκτή και το αρμόδιο Δικαστήριο δέχτηκε ότι εν όψει της απαγόρευσης απομάκρυνσης εγκύων γυναικών, σε περίπτωση αναχώρησής της η αιτούσα θα υποστεί δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη. Αντίστοιχα, σε υπόθεση πολυμελούς οικογένειας πολιτών Ιράκ με ανήλικα, το αρμόδιο Δικαστήριο έκανε δεκτή της Αίτηση Αναστολής επί τη βάση της προστασίας των δικαιωμάτων των παιδιών, τα οποία φοιτούν στο σχολείο και παρακολουθούνται στην Ελλάδα από ειδικούς ιατρούς, προκειμένου να μην διακοπεί η φοίτησή τους, να διασφαλιστεί το δικαίωμά τους στην εκπαίδευση και γενικότερα να εξυπνηρηθεί το βέλτιστο συμφέρον τους.

Στο πλαίσιο νομικής συνδρομής αιτούντων άσυλο ενώπιον ποινικών δικαστηρίων, το ΕΣΠ υποστήριξε υπόθεση ανήλικου (ανιθαγενούς, φυλή Μπιντούν) για τον οποίο έγινε εσφαλμένη εκτίμηση ηλικίας στην ποινική διαδικασία και κρίθηκε ως ενήλικος. Μετά από γραπτές παρεμβάσεις της Νομικής Υπηρεσίας του ΕΣΠ διατάχθηκε νέα πραγματογνωμοσύνη με εφαρμογή της ισχύουσας ΚΥΑ για την εκτίμηση ηλικίας. Υποβλήθηκε εν τέλει σε νέα εκτίμηση ηλικίας, και διαπιστώθηκε η ανηλικότητά του.

Το ΕΣΠ συνέχισε επίσης την υποστήριξη αιτούντων άσυλο που βρίσκονται υπό καθεστώς διοικητικής κράτησης και αντιμετώπισε νέες διοικητικές πρακτικές αμφίβολης νομιμότητας, όπως η παράνομη πρακτική επιβολής μέτρων διοικητικής κράτησης εις βάρος πολιτών τρίτων χωρών οι οποίοι έχουν αναγνωρισθεί ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. Εκτός από την υποστήριξη υποθέσεων αναγνωρισμένων δικαιούχων διεθνούς προστασίας εις βάρος των οποίων παρανόμως έχει υποβληθεί μέτρο διοικητικής κράτησης ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, τον Νοέμβριο του 2020, το ΕΣΠ κατέθεσε προσφυγή ενώπιον του ΕΔΔΑ. Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στο ζήτημα της διοικητικής κράτησης ασυνόδευτων ανήλικων, το ΕΣΠ κατέθεσε αίτημα ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του ΕΔΔΑ για 11 ασυνόδευτα ανήλικα παιδιά, που κρατούνταν για χρονικό διάστημα μέχρι και πέντε μήνες σε Αστυνομικά Τμήματα της Αττικής και στο κέντρο κράτησης της Αμυγδαλέζας, καθώς και προσφυγή ενώπιον του ίδιου Δικαστηρίου. Μετά την κατάθεση του αιτήματος ασφαλιστικών μέτρων, οι Ελληνικές Αρχές μετέφεραν τα παιδιά σε δομές φιλοξενίας ασυνόδευτων ανήλικων, ενώ μεταξύ άλλων, η υπόθεση αυτή, όπως και αντίστοιχες περιπτώσεις που εκκρεμούν ενώπιον του Δικαστηρίου, λειτούργησε καθοριστικά στην απόφαση των ελληνικών αρχών να καταργήσουν εν τέλει τη δυνατότητα κράτησης (προστατευτική φύλαξη) των ασυνόδευτων ανήλικων, τον Δεκέμβριο του 2020.

Ταυτόχρονα, σε μια προσπάθεια να συμβάλει στην αποτελεσματική ενημέρωση των κρατούμενων για τα δικαιώματά τους καθώς και στην ενίσχυση της δυνατότητάς τους να ασκήσουν βασικά δικαιώματά τους, το ΕΣΠ σε συνεργασία με το Border Criminologies του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης (University of Oxford, Faculty of Law), δημιούργησαν έντυπο και ηλεκτρονικό πληροφοριακό φυλλάδιο σε αγγλικά, γαλλικά, αραβικά, farsi, urdu.

Τέλος, η Νομική Υπηρεσία του ΕΣΠ έκανε κατά τη διάρκεια της χρονιάς επιτυχείς παρεμβάσεις σε θέματα όπως:

- i) Προσφυγές κατά προστίμων λόγω περιορισμών μετακίνησης σε άστεγους ή σε άλλα ευάλωτα άτομα
- ii) Παρέμβαση σε Τραπεζικό Οργανισμό σχετικά με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για άνοιγμα λογαριασμών αιτούντων άσυλο, η οποία, μετά και συνακόλουθη παρέμβαση του Συνηγόρου του Καταναλωτή, οχρέωσε τον Τραπεζικό Οργανισμό στην παροχή οδηγιών πανελλαδικά για την επίλυση παρόμοιων ζητημάτων

© Giorgos Moutafis

© Giorgos Moutafis

iii) Γραπτές παρεμβάσεις στην Υπηρεσία Ασύλου σε νομικές περιπτώσεις εσφαλμένου προσδιορισμού ηλικίας για την εφαρμογή της ισχύουσας ΚΥΑ για την εκτίμηση ηλικίας στη διαδικασία ασύλου.

Στη δύσκολη χρονιά του 2020 η καθοριστική συμβολή της Κοινωνικής Υπηρεσίας του ΕΣΠ έγινε αισθητή σε πληθώρα ζητημάτων που απαιτούσαν ακαριαία παρέμβαση: Τόσο η άμεση ανταπόκριση των εργαζομένων σε πολυπληθή αιτήματα όσο και η αξιοποίηση όλων των δυνατών εναλλακτικών τρόπων επικοινωνίας για τις έκτακτες ανάγκες και για τις ψυχοκοινωνικές συνδεσιές εξυπηρετούμενων, έδωσαν τεράστια ανακούφιση κατά τη διάρκεια της πανδημίας και αποτέλεσαν πραγματικό σημείο αναφοράς, στήριξης και σύνδεσης με την ελληνική κοινωνία.

Το ΕΣΠ διατήρησε επίσης ένα ισχυρό & συνεχώς ανανεώσιμο δίκτυο διασύνδεσης με όλους τους συναφείς φορείς (συσσίτια, στέγαση, οργανώσεις για εξειδικευμένη συνδρομή και παραπομπή) ενώ το προσωπικό της Κοινωνικής Υπηρεσίας σε συνεργασία με την Υπηρεσία Διερμηνείας φρόντισε χωρίς διακοπή καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας για τη συνοδεία περιστατικών σε νοσοκομεία και δημόσιες υπηρεσίες προς διευκόλυνση των έκτακτων αναγκών των εξυπηρετούμενων.

Μεταξύ των καλών πρακτικών που ανέδειξε το 2020 το ΕΣΠ στο πλαίσιο παροχής προστασίας σε ασυνόδευτους ανηλίκους, είναι και εκείνη της προετοιμασίας 10 ασυνόδευτων ανηλίκων που διέμεναν σε Ασφαλείς Ζώνες για την ημιαυτόνομη διαβίωση τους σε διαμερίσματα. Έγιναν προσπάθειες για τη συστηματική, μη τυπική εκπαίδευσή τους από τους εκπαιδευτικούς των Ασφαλών Ζωνών του Ελαιώνα και της Αλεξάνδρειας, δράσεις για την ατομική υγιεινή και την καθαριότητα χώρου, την ενημέρωση σχετικά με βασικές κοινωνικές δομές για την υποστήριξή τους και τη συμμετοχή τους στο δημόσιο βίο. Το αποτέλεσμα είναι ότι τα παιδιά αυτά έχουν

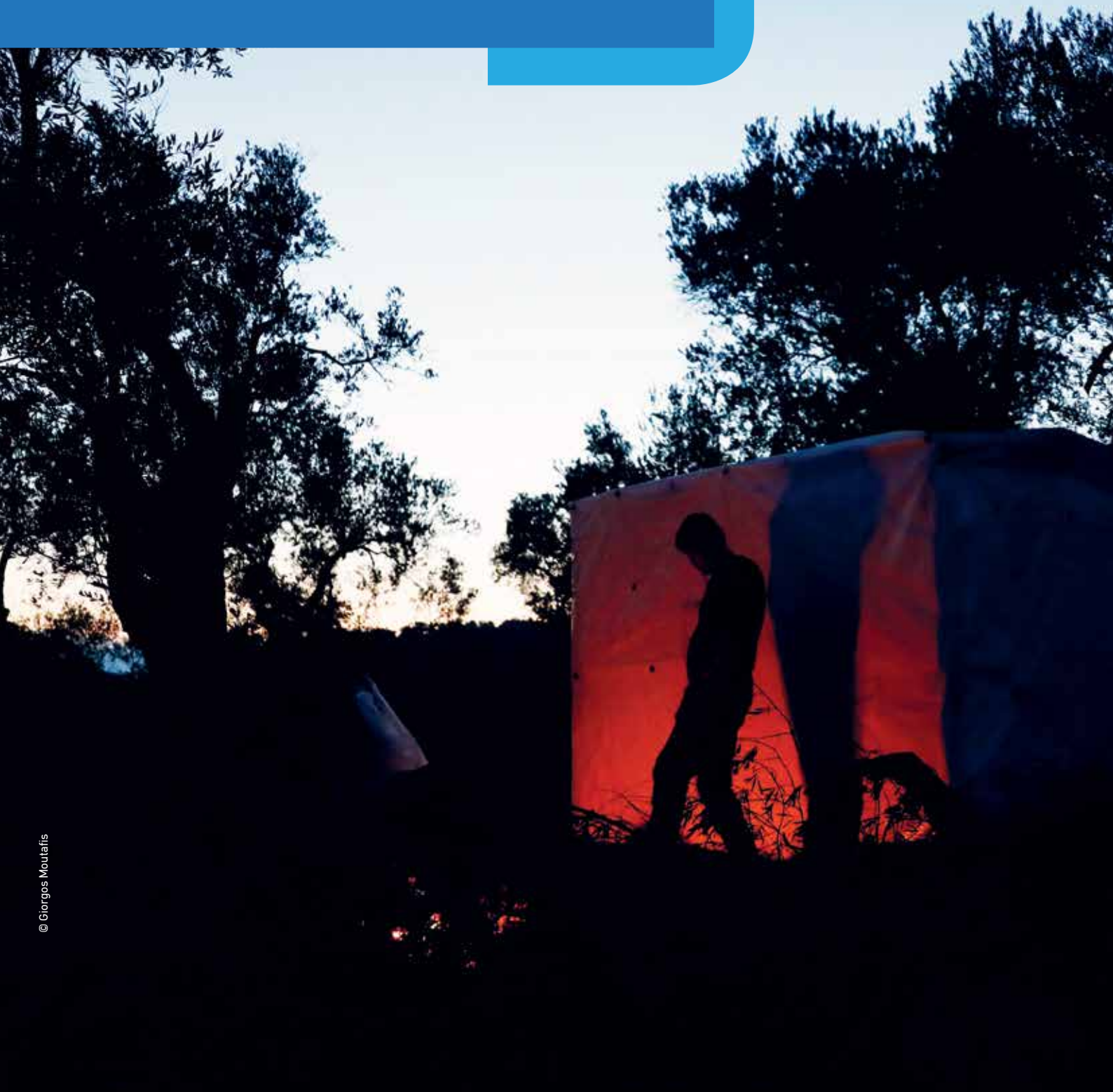
καταφέρει σήμερα να αυτονομηθούν πλήρως. Είναι απόδειξη της επιμελούς και στοχευμένης ατομικής τους προσπάθειας να καταφέρουν σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα να μάθουν τη γλώσσα σε άριστο επίπεδο, να παρακολουθούν συστηματικά μαθήματα ξένων γλωσσών, να συμμετέχουν στις κοινές δραστηριότητες της Ασφαλούς Ζώνης, και να ενδυναμώνουν και άλλους ανήλικους με το παράδειγμά τους. Είναι σπουδαίο για όλους τους εργαζόμενους στην Ασφαλή Ζώνη αλλά και στο ΕΣΠ εν γένει, να επιτυγχάνεται ο στόχος της ένταξης για τους ανήλικους επωφελούμενους.

Σημαντική επιτυχία επίσης αποτελεί και η συνέχιση των εγγραφών παιδιών σε σχολεία όλων των βαθμίδων Εκπαίδευσης, οι οικογένειες των οποίων αδυνατούν να αποδείξουν διεύθυνση κατοικίας με κάποιο επίσημο έγγραφο, το οποίο θεωρείται απαραίτητο. Η Κοινωνική Υπηρεσία με συνεχείς παρεμβάσεις και συνεργασία με τα Σχολεία και τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, διευκόλυνε τη διαδικασία εγγραφής για σημαντικό αριθμό παιδιών.

Παράλληλα, στο πλαίσιο παροχής προστασίας σε ασυνόδευτους ανηλίκους, η άμεση παρέμβαση της Κοινωνικής Υπηρεσίας του ΕΣΠ για την ενημέρωση της Εισαγγελίας Ανηλίκων και τη συνδρομή του Συνηγόρου του Παιδιού υπήρξε καθοριστική στην ταχύτερη άρση της κράτησης, την αποστολή αιτήματος στέγασης και στην τοποθέτηση των ανηλίκων σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας.

Η ολιστική προσέγγιση που χαρακτηρίζει τη δουλειά των εργαζόμενων του ΕΣΠ σε όλους του τομείς έφερε σημαντικά αποτελέσματα στη ζωή των ανθρώπων που είχαν ανάγκη. Παρά τις εργασιακές αντιξοότητες που προκάλεσε η πανδημία, το ΕΣΠ συνέχισε να παρέχει τις υπηρεσίες του με την ίδια αποφασιστικότητα και επιτυχία ώστε να ανοίγει μονοπάτια και μια νέα ευκαιρία στη ζωή όσων το χρειάζονται.

Υπηρεσίες στην πρώτη γραμμή

Διατήρηση της παροχής υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της πανδημίας covid-19

Το ΕΣΠ ακολουθεί πάντοτε την αρχή «μπροστά σε κάθε κρίση, παραμένουμε έτοιμοι και προσηλωμένοι στην προσφορά στον συνάνθρωπο» και εφαρμόζει στην πράξη το σκεπτικό του «να μην προκαλείται κάποια επιζήμια συνέπεια από την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας». Το πλαίσιο αυτό διευκολύνει τη διατήρηση αποτελεσματικών λειτουργιών και παροχής υπηρεσιών, ενισχύοντας τις δυνατότητες διαχείρισης του κινδύνου και διερευνώντας καινοτόμες επιχειρησιακές πρακτικές σε διαφορετικά περιβάλλοντα, για πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο που βρίσκονται σε κίνδυνο.

Στις 16/3/2020 το ΕΣΠ έθεσε σε εφαρμογή ένα σχέδιο «Επιχειρησιακής συνέχειας». Το σχέδιο έχει επανεξεταστεί 4 φορές, υπό το φως των εξελίξεων της εξάπλωσης του covid-19 και μετά από σχετικούς κανονισμούς και οδηγίες που ελήφθησαν από τον Εθνικό Οργανισμό Υγείας και την Πολιτεία.

Στην αρχή της πανδημίας, το προσωπικό του ΕΣΠ έσπευσε να επικοινωνήσει με τους νυν και τους παλαιότερους επωφελούμενους, ιδίως εκείνους που ανήκουν σε κάποια κατηγορία ευάλωτων ομάδων, για να τους ειδοποιήσει για την πανδημία και να τους ενημερώσει σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να προστατεύσουν τον εαυτό τους και τις οικογένειές τους και επίσης να τους εξηγήσει τα μέτρα του lockdown (όπως πρόστιμα κ.α.).

Ένας κοινωνικός λειτουργός του ΕΣΠ από το Γραφείο Θεσσαλονίκης που στην αρχή της πανδημίας ήρθε σε επαφή τηλεφωνικώς με έναν άστεγο αιτούντα άσυλο, μοιράζεται το άγχος του εξυπηρετούμενου, με τα δικά του λόγια:

«Δεν κατάλαβα πραγματικά τι συμβαίνει, αυτό που ξέρω είναι ότι δεν επιτρέπεται να περιπλανιέμαι στους δρόμους. Βρήκα ένα παλιό βαγόνι τρένου και μένω εδώ όλη την ημέρα. Δεν είχα φάει για 4 ημέρες και ήμουν σε απόλυτη απόγνωση. Έχω ακούσει ότι πρέπει να πλένω τα χέρια μου. Με νερό; Που μπορώ να βρω νερό εδώ; Όταν καταφέρνω να βρω λίγο νερό, το φυλάω και το πίνω σιγά σιγά για να με κρατήσει ζωντανό. Ευτυχώς, την τέταρτη μέρα μια ομάδα εργαζομένων εθελοντών

που με αναγνώρισαν από τότε που πήγαινα για φαγητό στην κουζίνα αλληλεγγύης τους, μου έδωσαν μερικά μπουκάλια νερό και σάντουιτς. Δεν μπορώ να σκεφτώ τι θα είχε συμβεί αν δεν με είχαν βρει. Είμαστε πολλοί άνθρωποι που ζούμε σε παρόμοιες συνθήκες.»

Από τον Μάρτιο έως τον Δεκέμβριο του 2020, το προσωπικό του ΕΣΠ εργάζεται εκ περιτροπής από το γραφείο και από το σπίτι ενώ έχουν εγκατασταθεί υπολογιστές σε κατάλληλα γραφεία, όπου οι εξυπηρετούμενοι μπορούν να έχουν πρόσβαση για να προετοιμαστούν για τις συνεντεύξεις τους ή να λάβουν κάποια άλλη βοήθεια. Επίσης, το ΕΣΠ εισήγαγε την παροχή υπηρεσιών μέσω εναλλακτικών τρόπων επικοινωνίας, από τη δια ζώσης επαφή.

Οι νομικές και κοινωνικές μας ομάδες εστιάζουν κυρίως στους πιο ευάλωτους αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες και στις πιο επείγουσες περιπτώσεις. Αξιολογήσαμε ότι έπρεπε να παρέχουμε έκτακτη βοήθεια όπως: πακέτα τροφίμων και βασικών ειδών, είδη προσωπικής υγιεινής, παιδικά ρούχα, κάλυψη κόστους για ιατρικές εξετάσεις που δεν μπορούσαν να παρασχεθούν από δημόσιο φορέα δωρεάν, αναπηρικά είδη, κουπόνια τροφίμων, βρεφικά είδη, κάλυψη κόστους τοπικών μετακινήσεων για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, κουπόνια ταξί για άτομα με ειδικές ανάγκες και άλλα βασικά είδη.

Το ΕΣΠ κατάφερε να παρέχει αυτές τις υπηρεσίες και χάρη στη γενναιόδωρη υποστήριξη που λάβαμε από το European Programme for Integration and Migration (EPIM), την Περιφερειακή Κυβέρνηση του Τιρόλο, το Ολλανδικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, το Aegean Solidarity Network Team UK και το World Jewish Relief. Οι κύριες ομάδες-στόχοι που υποστηρίξαμε περιλάμβαναν τους πιο ευάλωτους ανθρώπους από τους πληθυσμούς των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο που ζούσαν στην Αθήνα: άστεγοι, άτομα με χρόνιες ασθένειες ή ειδικές ανάγκες, άτομα που ζουν στην απόλυτη φτώχεια, θύματα εμπορίας / βασανιστηρίων κ.λπ.

Η Μόρια πυροδοτεί καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Μετά τις πυρκαγιές στις 8 & 9 Σεπτεμβρίου 2020, 11.500 αιτούντες άσυλο, μεταξύ των οποίων 2.200 γυναίκες και 4.000 παιδιά, έμειναν χωρίς επαρκές

καταφύγιο, και αναγκάστηκαν να κοιμηθούν στο ύπαιθρο για αρκετές νύχτες, στους δρόμους, τα χωράφια και τις παραλίες. Μεταξύ αυτών ήταν ευάλωτα άτομα, μικρά παιδιά, έγκυες, ηλικιωμένοι και άτομα με αναπηρία. Η κυβέρνηση δημιούργησε μια νέα “προσωρινή” εγκατάσταση στο Καρά Τεπέ, η οποία αρχικά είχε τη δυνατότητα να φιλοξενήσει περίπου 9.000 άτομα.

Όπως διαπίστωσε η ομάδα μας, η Δομή αποτελείται (και εξακολουθεί να αποτελείται) από σκηνές, βρίσκεται ακριβώς δίπλα στη θάλασσα, είναι εκτεθειμένη στους δυνατούς ανέμους και τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες. Δεν υπάρχουν αρκετές τουαλέτες, ούτε αρκετές εγκαταστάσεις ντους και βρύσες για τρεχούμενο νερό. Προφανώς, αυτό δεν μπορεί να αποτελεί μακροπρόθεσμη λύση για τη στέγαση των ανθρώπων. Επιπλέον, δεδομένων των κακών συνθηκών υγιεινής, ο covid-19 θέτει σε κίνδυνο όλους στη Δομή. Το ΕΣΠ που έχει παρουσία στο νησί από το 2017, μέσω της ομάδα συνηγορίας και υπεράσπισης έχει εγείρει όλες αυτές τις ανησυχίες προς κάθε κατεύθυνση και επίσης μέσα από τον ρόλο προεδρίας / συν-προεδρίας της Νομικής Ομάδας Εργασίας στη Λέσβο, συνεργάζεται και παρέχει συντονισμό σε όλες τις νομικές οργανώσεις.

Κατά τις πρώτες ώρες της έκτακτης ανάγκης, η ομάδα της Λέσβου που απαρτίζεται από 13 επαγγελματίες, συμπεριλαμβανομένων δικηγόρων, κοινωνικών λειτουργών, ψυχολόγων και διερμνών, επικεντρώθηκε στην ανάκτηση επαφής με τους εξυπηρετούμενους, τον εντοπισμό ατόμων σε ιδιαίτερα ευάλωτες συνθήκες και σε απαραίτητες παρεμβάσεις για θέματα ασφάλειας στις αρχές. Λίγες μέρες αργότερα, όταν η κατάσταση ομαλοποιήθηκε, επιτράπη στους εργαζομένους του ΕΣΠ η είσοδος στη νέα Δομή και έκτοτε συνεργάζεται με τους συναδέλφους της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, για την παροχή νομικής πληροφόρησης και άλλων υπηρεσιών, εντός της Δομής.

Η ομάδα της Λέσβου ειδικεύεται στην παροχή δωρεάν νομικής και ψυχοκοινωνικής βοήθειας σε όσους έχουν ανάγκη. Επίσης, η ομάδα συνεχίζει να παρακολουθεί τη διαδικασία και τις πρακτικές ασύλου. Τα προγράμματα παροχής βοήθειας στη Λέσβο υλοποιούνται σε συνεργασία και με την υποστήριξη της Υπατης Αρμοστείας για τους Πρόσφυγες και της Oxfam. Μετά τις πυρκαγιές, το ΕΣΠ, χάρη στην υποστήριξη και την αλληλεγγύη της Oxfam, του Κέντρου Κρίσης και Υποστήριξης του Γαλλικού Υπουργείου Ευρώπης και Εξωτερικών Υποθέσεων, της Γερμανικής οργάνωσης

Help, του Δανικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες - παράρτημα Ελλάδας, καθώς και ορισμένων μεγάλων ιδιωτικών δωρεών, κατάφερε να αυξήσει τη δραστηριότητά του στη Λέσβο.

Η προστασία, η νομική υποστήριξη και η ψυχοκοινωνική υποστήριξη στους αιτούντες άσυλο και τα άτομα που χρειάζονται διεθνή προστασία ενισχύθηκαν και το ΕΣΠ εισήγαγε μια νέα παρέμβαση για τη διανομή ειδών έκτακτης ανάγκης (NFI, είδη εκτός τροφίμων).

Helpdesk

Η πολιτική “Open Door” του ΕΣΠ, λόγω των περιορισμών που τέθηκαν σε ισχύ εξαιτίας της πανδημίας, μετατράπηκε κυριολεκτικά μέσα σε μια νύχτα, σε ένα νέο σύστημα επιχειρησιακής επικοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα, ως απάντηση στις νέες συνθήκες που επιβλήθηκαν από την πανδημία και σε μια προσπάθεια διατήρησης της επαφής με τον μέγιστο δυνατό αριθμό αιτούντων άσυλο και προσφύγων, με πρωταρχικό σκοπό την ανταλλαγή μηνυμάτων σχετικά με το πώς οι άνθρωποι και οι οικογένειές τους θα μπορούσαν να παραμείνουν ασφαλείς, το ΕΣΠ ενεργοποίησε επιπλέον κινητά τηλέφωνα που δόθηκαν στους επαγγελματίες, έγινε ενεργοποίηση και χρήση διάφορων διαδικτυακών εφαρμογών επικοινωνίας (όπως viber, whatsapp, imo κλπ.), έγιναν επίσης εκτροπές κλήσεων από σταθερές γραμμές σε κινητά τηλέφωνα που διαχειρίζονται διερμνείς και, στις 21 Μαρτίου 2020, δημιούργησε σελίδα ηλεκτρονικής βοήθειας (<https://www.facebook.com/GCRhelpdesk/>) μέσω της πλατφόρμας του Facebook.

Το Facebook επιλέχθηκε λόγω της δημοτικότητάς του στον προσφυγικό πληθυσμό στην Ελλάδα. Αναγνωρίζουμε ότι η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, δεν έρχεται χωρίς προκλήσεις, ωστόσο υποστηρίζουμε ότι αυτή ήταν η καλύτερη εναλλακτική λύση ώστε να μπορέσουμε να διαδώσουμε ευρέως μηνύματα, όχι μόνο σχετικά με τα μέτρα δημόσιας υγείας, αλλά και για να ενημερώσουμε τους πρόσφυγες για αλλαγές που τους επηρέαζαν άμεσα όπως για παράδειγμα, οι διαφοροποιήσεις στη λειτουργία της Υπηρεσίας Ασύλου. Το πιο σημαντικό όμως ήταν να εξακολουθήσουμε να είμαστε σε θέση να διαχειριζόμαστε τρέχουσες και νέες υποθέσεις δικαιούχων. Σίγουρα, η παροχή υπηρεσιών μέσω εναλλακτικών οδών επικοινωνίας, είναι συμπληρωματική και δεν μπορεί να υποκαταστήσει στον απόλυτο βαθμό όλες

© Giorgos Moutafis

τις δια ζώσης διαδικασίες διαχείρισης μιας υπόθεσης, αλλά εξετάζοντας το άμεσο μέλλον πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι να παρέχουμε υπηρεσίες και από τις δύο οδούς.

Το GCR Helpdesk χρησιμεύει πρωτίστως ως πίνακας πληροφοριών. Είναι μια πλατφόρμα για τη διάδοση κρίσιμων πληροφοριών, με περισσότερους από 5.500 ακολούθους. Οι αναρτήσεις που δημοσιεύονται αφορούν κυρίως ανακοινώσεις για μέτρα προστασίας που σχετίζονται με το covid-19, για τη λειτουργία της Υπηρεσίας Ασύλου, υπηρεσίες που παρέχονται από άλλους φορείς καθώς και άλλες πληροφορίες που αφορούν πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο.

Παράλληλα, μέσω του Helpdesk, το ΕΣΠ παρέχει περαιτέρω βοήθεια με νομικές και κοινωνικές πληροφορίες και συμβουλές. Ενδεικτικά αναφέρονται πληροφορίες σχετικά με την πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου, την πρόοδο της διαδικασίας ασύλου των ανθρώπων, την παροχή συμβουλών σχετικά με την κράτηση, τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, τις αστικές και ποινικές υποθέσεις, καθώς και ψυχοκοινωνική συμβουλευτική και υποστήριξη για ιατρικά και στεγαστικά θέματα, παραπομπές και συνεργασία με ιατρικές και άλλες κοινοτικές υπηρεσίες.

Το Helpdesk επέτρεψε ακόμα στο ΕΣΠ να ολοκληρώσει τη διαχείριση υφιστάμενων υποθέσεων και

να αναλάβει νέες περιπτώσεις. Από την έναρξη της υπηρεσίας και μέχρι τον Δεκέμβριο του 2020, το ΕΣΠ έλαβε περίπου 2.500 αιτήματα (από διαφορετικούς χρήστες) για νομική βοήθεια και ψυχοκοινωνική υποστήριξη μέσω μηνυμάτων στην εφαρμογή messenger του Helpdesk.

Εκτός από τα μηνύματα του Helpdesk, έχει ληφθεί σημαντικός αριθμός αιτημάτων μέσω άλλων μέσων επικοινωνίας που χρησιμοποιήθηκαν τοπικά στην περιοχή της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας, όπως viber, whatsapp, imo και κανονικές τηλεφωνικές κλήσεις.

Σχεδιάζοντας τον επόμενο χρόνο, όταν ελπίζουμε ότι η πανδημία θα είναι διαχειρίσιμη, αλλά ακόμη και στην εποχή μετά την πανδημία, το ΕΣΠ εξετάζει το ενδεχόμενο να διατηρήσει εναλλακτικές λύσεις έναντι των παραδοσιακών μεθόδων παροχής υπηρεσιών, επειδή -αν και όχι χωρίς προκλήσεις- (δηλαδή της άνισης πρόσβασης σε συσκευές με δυνατότητα Internet ή σημεία πρόσβασης Wi-Fi κ.λπ.), τέτοιες μέθοδοι επιτρέπουν τη συρρίκνωση των αποστάσεων και γεφυρώνουν την επικοινωνία. Τούτου λεχθέντος, αναγνωρίζουμε και πάλι ότι η ψηφιακή συνδεσιμότητα ενισχύει τις κοινωνικές ανισότητες, αλλά οι επείγουσες στιγμές απαιτούν επείγουσες λύσεις, δημιουργικότητα και ευελιξία.

Οι παρεμβάσεις του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες

Οι παρεμβάσεις του ΕΣΠ

A. Αρχική Υποδοχή και Διερμηνεία

Αποτελώντας την πρώτη γραμμή παροχής υπηρεσιών και επαφής με τους ανθρώπους που ζητούν υποστήριξη του ΕΣΠ, η Υπηρεσία Αρχικής Υποδοχής και Διερμηνείας ανέλαβε το 2020 ένα πολύ σημαντικό και δύσκολο ρόλο για την άμεση εξυπηρέτησή τους, φέρνοντάς τους σε επικοινωνία με τους εργαζόμενους των άλλων υπηρεσιών, υπό δύσκολες και απαιτητικές συνθήκες λόγω της πανδημίας. Δεδομένης της αδυναμίας για διαζώσης επικοινωνία, οι διερμηνείς μετέφεραν τα κοινωνικά -νομικά -ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την κάθε περίπτωση με νέα μέσα επικοινωνίας -ηλεκτρονικά (εφαρμογές whatsapp, viber), ηλεκτρονικά μέσω της σελίδας Helpdesk του ΕΣΠ στην εφαρμογή κοινωνικής δικτύωσης facebook κλπ

Η κρίση που προκλήθηκε από την εμφάνιση του κορονοϊού στη ζωή όλων, παρά το αρχικό σοκ και φόβο που δημιουργήσε, οδήγησε τους διερμηνείς στο να γίνουν πιο ευρηματικοί. Με τη βοήθεια της τεχνολογίας και την εγκατάσταση νέων συστημάτων μηχανοργάνωσης στο ΕΣΠ, ανακάλυψαν εναλλακτικούς αλλά και δημιουργικούς τρόπους για να συνεχίσουν αδιάκοπα την ενημέρωση και την εξυπηρέτηση εξ αποστάσεως. Επιπρόσθετα και παρά τις δυσχερείς συνθήκες συνέχισαν να πραγματοποιούν τις συνοδείες σε δικαστήρια και νοσοκομεία σε αναγκαίες περιπτώσεις τηρώντας πάντα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας.

Λόγω των συνθηκών της πανδημίας οι διερμηνείς εργάζονταν εκ περιτροπής από το γραφείο και το σπίτι τους. Μετέφεραν τα μηνύματα των εξυπηρετούμενων προς τους δικηγόρους, τους κοινωνικούς λειτουργούς, τους εκπαιδευτικούς κλπ. και γραπτά και προφορικά. Επιπλέον μετέφραζαν νομικά έγγραφα αλλά και όλες τις ανακοινώσεις που αφορούσαν στη λειτουργία του ΕΣΠ. Ανέλαβαν επίσης τη συστηματική, γραπτή μετάφραση των ανακοινώσεων των αρμόδιων φορέων σχετικά με τα μέτρα για τον covid-19, την απαγόρευση κυκλοφορίας κ.α.

Μέσω των διερμηνέων εξασφαλίστηκε η επικοινωνία με τους εξυπηρετούμενους στις γλώσσες **Αραβικά, Γαλλικά, Φαρσί, Νταρί, Παστού, Ουρντού, Παντζάμπι, Σομάλι, Κουρδικά, Κιρμαντζί, Σοράνι και Τουρκικά**. Κατά το 2020 δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση των διερμηνέων που στελεχώνουν την Υπηρεσία, στην τεχνολογία και στη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας.

B. Παροχή Νομικής Βοήθειας α' και β' Βαθμού

Παροχή Νομικής και Κοινωνικής Βοήθειας σε πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο στην Αττική και τη Βόρεια Ελλάδα

Συνεργάτης: UNHCR

Διάρκεια: 1/1/2020 - 31/12/2020

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Λάρισα, Κρήτη

Στο πλαίσιο του έργου, **4.946 αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες έλαβαν νομική βοήθεια και 2.497 έλαβαν ψυχοκοινωνική βοήθεια** στην περιοχή της Αττικής, τη Θεσσαλονίκη, την Ήπειρο, τη Θεσσαλία και την Κρήτη, όπου από τον Απρίλιο του 2019 το ΕΣΠ απέκτησε μόνιμη αποστολή.

Η συνδρομή αφορούσε στη νομική υποστήριξη αιτούντων άσυλο σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου και αναγνωρισμένων προσφύγων. Το είδος της συνδρομής αφορούσε συμβουλευτική και εκπροσώπηση ενώπιων των αρχών κατά τη διαδικασία ασύλου, αλλά και συμβουλευτική και εκπροσώπηση σε αστικές και ποινικές υποθέσεις που σχετίζονται με το νομικό καθεστώς. Επιπλέον, η συνδρομή αφορούσε την ψυχοκοινωνική υποστήριξη στη διαδικασία ασύλου, σε ιατρικά, εκπαιδευτικά ζητήματα και ζητήματα στέγασης, μέσω συμβουλευτικής και σχετικών παρεμβάσεων.

Πιο συγκεκριμένα, 2.520 άτομα στην Αττική, 1.387 στη Θεσσαλονίκη, 510 στα Ιωάννινα, 324 στη Λάρισα και 245 στην Κρήτη, έλαβαν νομική βοήθεια. Αντίστοιχα 1.901 άτομα στην Αθήνα και 596 άτομα στη Θεσσαλονίκη έλαβαν ψυχοκοινωνική βοήθεια.

Παροχή νομικής υποστήριξης σε άτομα που βρίσκονται υπό συνθήκες κράτησης

Περίοδος Υλοποίησης: 1/1/2020 – 31/12/2020

Συνεργάτης: UNHCR

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα και Θεσσαλονίκη

© Giorgos Moutafis

Παροχή νομικής υποστήριξης σε άτομα που βρίσκονται υπό συνθήκες κράτησης

Συνεργάτης: International Committee of Red Cross

Διάρκεια: 1/1/2020 - 31/12/2020

Τόπος υλοποίησης: Ελλάδα

Η ομάδα υποστήριξης κρατούμενων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, συνέχισε και το έτος 2020 να παρέχει υπηρεσίες σε ένα πλαίσιο σημαντικής αύξησης του αριθμού των πολιτών τρίτων χωρών που υποβάλλονται στο μέτρο στέρισης της ελευθερίας τους για διοικητικούς λόγους, και μεταξύ άλλων πρόσωπα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, πραγματοποιώντας τακτικές επισκέψεις σε χώρους κράτησης της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης, και αποστολές στα υπόλοιπα Προαναχωρησιακά Κέντρα κράτησης της χώρας (Κόρινθος, Παρανέστι, Ξάνθη, Φυλάκιο Ορεστιάδας).

Ομάδα δικηγόρων, με τη συνδρομή κοινωνικού λειτουργού και διερμηνέων επισκέπτονταν τα κέντρα κράτησης και παρείχαν νομική και κοινωνική στήριξη σε εξυπηρετούμενους. Η νομική ενημέρωση και βοήθεια είχε ως στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων στη διαδικασία ασύλου, την καταγραφή του

αιτήματος, την προετοιμασία και την εκπροσώπηση στις διαδικασίες ασύλου, την υποστήριξη διαδικασιών οικογενειακής επανένωσης (Κανονισμού του Δουβλίνου III), ενώπιον των διοικητικών και των δικαστικών αρχών, καθώς και την υποστήριξη της υπόθεσης προς το σκοπό της άρσης της κράτησης ενώπιον των διοικητικών και των δικαστικών αρχών. Συνολικά, 677 άτομα που βρίσκονταν υπό συνθήκες κράτησης έλαβαν νομική στήριξη με στόχο τη διευκόλυνση πρόσβασης τους στη διαδικασία ασύλου. Συγκεκριμένα 426 άτομα στην Αττική και 251 άτομα στην Βόρεια Ελλάδα που βρίσκονταν υπό συνθήκες κράτησης, έλαβαν νομική συνδρομή. Επίσης, 271 άτομα που βρίσκονταν υπό συνθήκες κράτησης έλαβαν και κοινωνική συνδρομή. Περισσότερες από 60 υποθέσεις διοικητικά κρατούμενων υποστηρίχθηκαν ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων κατά τη διάρκεια του 2020.

Επιπλέον, η ομάδα κράτησης πραγματοποίησε αυτοψίες σε χώρους κράτησης, θεσμικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση συστημικών προβλημάτων και υπέβαλλε εκθέσεις ενώπιον Ανεξάρτητων Αρχών και Διεθνών Μηχανισμών προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων κράτησης στην Ελλάδα.

© Giorgos Moutafis

Γ. Πρόσβαση στο Άσυλο και Κοινωνική Στήριξη

Παροχή νομικής υποστήριξης στα νησιά και τον Έβρο

Συνεργάτης: UNHCR

Διάρκεια: 1/1/2020 – 31/12/2020

Τόπος υλοποίησης: Έβρος, Ρόδος, Κως, Σάμος, Λέσβος, Λέρος

Η συνδρομή αφορούσε στη νομική υποστήριξη αιτούντων άσυλο, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου, και αναγνωρισμένων προσφύγων. Πιο συγκεκριμένα, οι βασικές ενέργειες αφορούσαν μεταξύ άλλων συμβουλευτική και εκπροσώπηση ενώπιων των αρχών κατά τη διαδικασία ασύλου, κατά τη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης, παρεμβάσεις για την άρση της κράτησης και του γεωγραφικού περιορισμού, καθώς και ενέργειες για τη διαπίστωση ευαλωτότητας.

Συγκεκριμένα, μέσα στο 2020, 1.103 αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες έλαβαν νομική πληροφόρηση, υποστήριξη και εκπροσώπηση στα νησιά και τον Έβρο. Επιπλέον 340 άτομα έλαβαν ψυχοκοινωνική υποστή-

ριξη στη Λέσβο, μέσω συμβουλευτικής και σχετικών παρεμβάσεων.

Ο υπερσυνωστισμός πολλών χιλιάδων ανθρώπων στα νησιά, συγκεκριμένα μέχρι το τέλος του 2020, 19.100 άτομα βρίσκονταν στα νησιά, ενώ μόνο το 2020, καταγράφηκαν 15.669 νέες αφίξεις, καθώς και η παρατεταμένη παραμονή τους σε ακατάλληλες συνθήκες ζωής στις δομές φιλοξενίας στην ενδοχώρα, οδήγησαν σε μια απαράδεκτη κατάσταση που παραβιάζει θεμελιώδεις ανθρώπινες αξίες και κάθε έννοια εθνικού ή διεθνούς δικαίου.

Οι προκλήσεις που συναντούμε στα νησιά και τον Έβρο κυρίως πηγάζουν από την εφαρμογή της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας, αφορούν δηλαδή μεταξύ άλλων, την εφαρμογή του γεωγραφικού περιορισμού, τις δυσμενείς συνθήκες στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης, τις ελλείψεις στην παροχή ιατρικών και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών, την υποστελέχωση και τις καθυστερήσεις από την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σοβαρά προβλήματα προστασίας για ευάλωτους, ανηλίκους και άτομα που βρίσκονται υπό κράτηση, έλλειψη παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής από το κράτος και άλλα. Στο πλαίσιο αυτό, η νομική και κοινωνική συνδρομή είναι απαραίτητη.

Παροχή νομικών υπηρεσιών στη Σάμο και τη Χίο

Συνεργάτης: Ολλανδικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες

Διάρκεια: 1/1/2020 - 31/12/2020

Τόπος υλοποίησης: Σάμος, Χίος και Αθήνα

Με στόχο την παροχή προστασίας και νομικής υποστήριξης σε αιτούντες άσυλο και σε ανθρώπους που χρήζουν διεθνούς προστασίας και την εξασφάλιση πρόσβασης στις υπηρεσίες που τους αρμόζουν, 378 υποθέσεις, που αφορούν σε 450 άτομα αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες έλαβαν δωρεάν νομική βοήθεια από το ΕΣΠ κατά το 2020. Επίσης, τους τελευταίους μήνες του έργου, έλαβαν ψυχοκοινωνική υποστήριξη 48 υποθέσεις, που αφορούν σε 57 επωφελούμενους, στη Χίο.

Ενίσχυση της Υποδοχής, Προστασίας και Στήριξης των Προσφύγων στην Αθήνα και τα Νησιά όπου βρίσκονται Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίηση (Hotspot)

Συνεργάτης: Open Society Foundations

Διάρκεια: 1/1/2019 - 31/12/2020

Τόπος υλοποίησης: Όπου δραστηριοποιείται το ΕΣΠ

Το έργο αποσκοπεί στην καταγραφή των νέων διαδικασιών και συνθηκών υποδοχής υπηκόων τρίτων χωρών όπως εκείνες εφαρμόστηκαν (και μεταβλήθηκαν) κατά τη διάρκεια της περιόδου του έργου, στην Ελλάδα, την αμφισβήτησή τους όπου αυτό είναι απαραίτητο καθώς και στη διασφάλιση ότι τα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που κατοχυρώνονται στις εθνικές, περιφερειακές, ευρωπαϊκές και διεθνείς συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, νομικά μέσα και πρωτόκολλα.

Το έργο κάλυψε κρίσιμες δαπάνες που συνδέονται με την ενίσχυση της υπηρεσίας υποδοχής στην Αθήνα, την παροχή υπηρεσιών νομικής στήριξης στα νησιά του ΝΑ Αιγαίου, την υποστήριξη της ομάδας διοικητικής υποστήριξης του φορέα, την υποστήριξη της ομάδας που προσφέρει υπηρεσίες σε ασυνόδευτους ανήλικους, την υποστήριξη της ομάδας συνηγορίας και την ενίσχυση των δραστηριοτήτων προβολής και συγκέντρωσης χρηματικών ποσών που επιτρέπει στο ΕΣΠ να κινητοποιεί και να ευαισθητοποιεί την κοινή γνώμη στην Ελλάδα σχετικά με την κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες.

Δ. Οικογένειες / Ασυνόδευτοι Ανήλικοι

Βελτίωση του ελληνικού Συστήματος Υποδοχής μέσω υποστήριξης της διαχείρισης Κέντρων και μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων σε Κέντρα μακροπρόθεσμης διαμονής

Συνεργάτης: Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης

Διάρκεια: 1/1/2020- 31/12/2020

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα και Αλεξάνδρεια Ημαθίας

Το ΕΣΠ διαχειρίζεται τις «Ασφαλείς Ζώνες» (Safe Zones) για ασυνόδευτους ανήλικους στον Ελαιώνα και την Αλεξάνδρεια, με την υποστήριξη του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης (ΔΟΜ) και τη χρηματοδότηση της Γενικής Διεύθυνσης Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (DG HOME - The Commission's Directorate-General for Migration and Home Affairs).

Στη διάρκεια του 2020, οι εργαζόμενοι κοινωνικοί λειτουργοί, διερμηνείς, φροντιστές, ψυχολόγοι, εκπαιδευτικοί και δικηγόροι, παρείχαν υπηρεσίες φροντίδας 24/7, πλήρη ψυχοκοινωνική, ψυχολογική και νομική στήριξη καθώς και προγράμματα μη-τυπικής εκπαίδευσης και ψυχαγωγικές αθλητικές δραστηριότητες για τους ανήλικους.

Μέσα στο έτος, 153 ανήλικοι διέμειναν στις Ασφαλείς Ζώνες του Ελαιώνα και της Αλεξάνδρειας. Οι 30 μεταφέρθηκαν σε άλλο τύπο στέγασης ξενώνες, διαμερίσματα ημιαυτόνομης κλπ. και 17 από αυτούς ενηλικιώθηκαν μέσα στις Ασφαλείς Ζώνες.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της παροχής φροντίδας που παρείχε το ΕΣΠ, της αδυναμίας πρόσβασης στην τυπική εκπαίδευση και στο μέτρο του δυνατού και επιτρεπτού λόγω της πανδημίας, διοργανώθηκαν δραστηριότητες μέσα στο χώρο των Ασφαλών Ζωνών όπως δημιουργία ανθόκηπων και λαχανόκηπων, εργαστήρια ραπτικής, λειτουργία γυμναστηρίου, μαθήματα μουσικής, χορού, ενισχυτικά μαθήματα αγγλικών και ελληνικών, σεμινάρια προετοιμασίας για την ενηλικίωση καθώς και αθλητικές δραστηριότητες όπως κρίκετ, ποδόσφαιρο και πολεμικές τέχνες.

© Giorgos Moutafis

Oxfam Humanitarian Response in Greece – Protection and covid-19 Relief in Lesbos island

Χρηματοδότηση: Oxfam – The French Ministry for Europe and Foreign Affairs’ Crisis and Support Center (CDCS)

Διάρκεια: 01/09/2020- 31/07/2021

Τόπος υλοποίησης: Λέσβος

Ομάδα αποτελούμενη από κοινωνική λειτουργό και ψυχολόγο παρέχει με τη βοήθεια διερμηνέων υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής φροντίδας σε πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο στη Λέσβο. Η έναρξη του έργου συνέπεσε με τη φωτιά, που κατέστρεψε το ΚΥΤ της Μόριας, με αποτέλεσμα η ομάδα του έργου να κληθεί σε άμεση διαχείριση της ανθρωπιστικής κρίσης. Επίσης, υποστηρίζεται η λειτουργία του Helpdesk του ΕΣΠ, μέσω του οποίου παρέχεται πληροφόρηση και ενημέρωση όσον αφορά τα μέτρα ατομικής προστασίας για την αντιμετώπιση του κορονοϊού, καθώς και νομική πληροφόρηση και ψυχοκοινωνική υποστήριξη πανελλαδικά.

Κέντρο Παιδικής Φροντίδας, “Parents’ class time, children’s fun time!”

Συνεργάτης: Foundation Open Society Institute (FOSI)

Διάρκεια: 1/10/2019 - 31/7/2020

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα, Διαπολιτισμικό Κέντρο ΠΥΞΙΔΑ

Στο πλαίσιο του έργου, μία βρεφονηπιοκόμος απασχόλησε δημιουργικά παιδιά ηλικίας 0 – 6 ετών σε καθημερινή βάση, όσο οι γονείς τους παρακολουθούσαν μαθήματα στις αίθουσες του Διαπολιτισμικού Κέντρου ΠΥΞΙΔΑ. Μέσα στο 2020 σε ένα περιβάλλον ασφαλές και χαρούμενο, 63 νήπια έπαιξαν, έμαθαν, δημιούργησαν, εξερεύνησαν, ανακάλυψαν και αναπτύχθηκαν νοητικά και συναισθηματικά. Ταυτόχρονα 53 γονείς παρακολούθησαν απερίσπαστοι τα μαθήματά τους στην ΠΥΞΙΔΑ, ενώ ορισμένοι από αυτούς επωφελήθηκαν και από συνεδρίες οικογενειακής συμβουλευτικής, στήριξης και ενδυνάμωσης.

Ε. Θύματα Βίας

Αποκατάσταση Θυμάτων Βασανιστηρίων στην Ελλάδα

Συνεργάτης: United Nations Voluntary Fund for Victims of Torture

Διάρκεια: 1/1/2020 - 31/12/2020

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα

Το πρόγραμμα αφορά στην παροχή ολιστικών υπηρεσιών αποκατάστασης σε θύματα βασανιστηρίων που έχουν αιτηθεί άσυλο ή είναι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες στην Ελλάδα.

Το 2020 το έργο υλοποιήθηκε για 6η συνεχόμενη χρονιά, συντηρώντας τη μακρά παράδοση του ΕΣΠ σε παροχή υπηρεσιών σε επιζώντες βασανιστηρίων.

Κατά τη διάρκεια του έργου, εξυπηρετήθηκαν συνολικά 85 υποθέσεις, εκπονήθηκαν 85 εξατομικευμένα πλάνα αποκατάστασης και παρασχέθηκαν υπηρεσίες σε 85 θύματα βασανιστηρίων και στα συνολικά 21 μέλη των οικογενειών τους.

Το πρόγραμμα είναι διεπιστημονικό και υλοποιείται σε συνεργασία με το Κέντρο Ημέρας Βαβέλ και τους Γιατρούς χωρίς Σύνορα, δύο οργανισμούς με επίσης μεγάλη παράδοση στην παροχή ψυχολογικής και ιατρικής υποστήριξης σε πρόσωπα που έχουν υποστεί σοβαρής μορφής βία. Από πλευράς ΕΣΠ το έργο υλοποιήθηκε από έναν πολιτικό επιστήμονα και έναν κοινωνικό λειτουργό. Μέσα από την ιδιαίτερη δομή αυτού του μοναδικού στο είδος του ολοκληρωμένου Προγράμματος Αποκατάστασης και τη μακροχρόνια δράση του, έχει προκύψει μια ομάδα επαγγελματιών με υψηλή εξειδίκευση στην Αναγνώριση και Αποκατάσταση Επιζώντων Βασανιστηρίων.

Παροχή νομικής και ψυχοκοινωνικής συνδρομής σε επιζώσες/επιζώντες έμφυλης βίας

Συνεργάτης: Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Διάρκεια: 1/1/2020 - 31/12/2020

Τόπος υλοποίησης: Κως, Λέρος

Ο γενικός στόχος του έργου αφορούσε στην ενημέρωση και στην υποστήριξη επιζωσών/επιζώντων έμφυλης βίας που είναι πρόσφυγες ή αιτούντες/αιτούσες άσυλο. Συγκεκριμένα η νομική συνδρομή αφορούσε συμβουλευτική και εκπροσώπηση ενώπιων των αρ-

χών, κατά τη διαδικασία ασύλου, αλλά και συμβουλευτική και ενημέρωση για τα δικαιώματά τους σύμφωνα με την ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Επιπλέον αφορούσε την ψυχοκοινωνική υποστήριξη μέσα από συμβουλευτική, και ενδυνάμωση, καθώς και υποστήριξη σε ιατρικά θέματα και θέματα στέγασης μέσω παρομοιών σε σχετικές υπηρεσίες.

Συνολικά 87 άτομα έλαβαν νομική συνδρομή, 40 έλαβαν ψυχολογική υποστήριξη και 26 έλαβαν κοινωνική υποστήριξη.

Pathways

Συγχρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (AMIF)

Διάρκεια: 01/11/2018 - 30/10/2020

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα

Το πρόγραμμα είχε ως στόχο να υποστηρίξει γυναίκες - θύματα εμπορίας ανθρώπων, βελτιώνοντας την πρόσβασή τους σε υπηρεσίες νομικής και ψυχοκοινωνικής βοήθειας. Το συγκεκριμένο έργο ήταν αποτέλεσμα μιας ισχυρής συνεργασίας μεταξύ οργανισμών που δουλεύουν στην «πρώτη γραμμή» ανταπόκρισης, με επιβιώσασες/ντες βίας, σε τρεις Ευρωπαϊκές χώρες, την Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ελλάδα.

Μέσω του προγράμματος δόθηκε υποστήριξη σε 61 άτομα, 5 άνδρες και 56 γυναίκες. 19 άτομα έλαβαν υπηρεσίες προσωρινής στέγασης και 48 έλαβαν ολοκληρωμένες υπηρεσίες νομικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης, και όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την υποστήριξη τους. Η πλειοψηφία των επωφελούμενων προερχόταν από χώρες της Αφρικής κι ένα μικρό ποσοστό από χώρες όπως η Συρία, το Αφγανιστάν και το Μπαγκλαντές.

Σημαντική ήταν η προσφορά του προγράμματος σε θέματα ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης επαγγελματιών της «πρώτης γραμμής» συνεισφέροντας σε αυτό, με την εκπαίδευση πάνω από 130 επαγγελματιών με σεμινάρια, είτε δια ζώσης είτε ηλεκτρονικά λόγω της πανδημίας, και της παραγωγής ηλεκτρονικού υλικού το οποίο στάλθηκε σε όλες τις οργανώσεις του πεδίου και βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα μας για μελλοντικές αναφορές. Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι στο πλαίσιο του έργου το ΕΣΠ πέτυχε τη θετική απόφαση από τον Εισαγγελέα αναγνώρισης θύματος εμπορίας για μια υπόθεση.

© Giorgos Moutafis

ΣΤ. Ένταξη

Cosmos Employment Hub – STEP Greece

Συνεργάτης: World Jewish Relief

Διάρκεια: 27/8/2018 – 31/7/2020

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα

Στόχος του προγράμματος ήταν η παροχή συμβουλευτικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών σε αιτούντες άσυλο και σε πρόσφυγες με σκοπό τη διευκόλυνση στην εύρεση εργασίας και συνεπώς την ομαλότερη ένταξή τους. Οι δραστηριότητες του προγράμματος αφορούσαν εκπαιδευτική συμβουλευτική προσφύγων, μαθήματα ελληνικών και αγγλικών και εντατική εκπαίδευση μέσω του προγράμματος «Working in Greece» προκειμένου να προετοιμαστούν εντατικότερα στην εύρεση εργασίας στους 6 τομείς με τη μεγαλύτερη ζήτηση: Τουρισμός & Υπηρεσίες φιλοξενίας, Αγροτική παραγωγή, IT, Υπηρεσίες καθαριότητας και υποστήριξης ηλικιωμένων, Υπηρεσίες διερμνείας & μεταφράσεων και Επιχειρηματικότητα. Συμμετείχαν συνολικά 219 πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, εκ των

οποίων οι 96 έλαβαν μέρος και στα εκπαιδευτικά σεμινάρια “Working in Greece”. Το 44,7% των υποψήφιων που έλαβαν υπηρεσίες από το Γραφείο Απασχόλησης του ΕΣΠ, δηλαδή 98 πρόσφυγες, εντάχθηκαν επιτυχώς στην αγορά εργασίας.

Καλύφθηκαν επίσης τα δίδακτρα για 16 άτομα που συμμετείχαν σε σεμινάρια επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχει η ΜΚΟ Odyssea (Astrolab).

Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection (HELIOS)

Συνεργάτης: Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης με χρηματοδότηση του Directorate General Migration and Home Affairs of the European Commission (DG HOME)

Διάρκεια: 6/2019 – 6/2021

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα-Θεσσαλονίκη

Στόχος του προγράμματος είναι να ενισχυθούν οι προοπτικές ανεξαρτησίας και αυτονομίας των επωφελούμενων καθιστώντας τους ενεργά μέλη της ελληνικής κοινωνίας και να δημιουργηθεί ένας μηχανισμός ένταξης για τις συγκεκριμένες ομάδες που θα

αποτελέσει και έναν εκ περιτροπής μηχανισμό στέγασης στο ήδη υπάρχον προσωρινό σύστημα στέγασης της Ελλάδας. Οι δραστηριότητες του προγράμματος αφορούν σε μαθήματα ένταξης, στη στήριξη στέγασης, στη στήριξη της απασχόλησης, στην παρακολούθηση της διαδικασίας ένταξης και στην ευαισθητοποίηση των κοινοτήτων υποδοχής.

Το ΕΣΠ συνεχίζει να υλοποιεί το ενταξιακό πρόγραμμα HELIOS από το 2019 υποστηρίζοντας δικαιούχους διεθνούς προστασίας με τη διεξαγωγή μαθημάτων σε Εκπαιδευτικά Κέντρα Ένταξης στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη όπου κάθε κύκλος μαθημάτων έχει διάρκεια 6 μηνών και περιλαμβάνει ενότητες σχετικές με την εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας, τον πολιτιστικό προσανατολισμό, τον βαθμό ετοιμότητας για εργασία κι άλλες ήπιες δεξιότητες. Ταυτόχρονα το ΕΣΠ υλοποιεί δράσεις για τη στήριξη των επωφελούμενων για ανεξάρτητη στέγαση σε διαμερίσματα με ενοικίαση σί' όνομά τους, παρέχοντάς τους εισφορές για τις δαπάνες ενοικίασης (για διάστημα 6-12 μηνών) και μετακόμισης καθώς και ευκαιρίες δικτύωσης με ιδιοκτήτες διαμερισμάτων.

Αν και το 2020 οι προκλήσεις ήταν ακόμα μεγαλύτερες λόγω της πανδημίας, μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί από τις ομάδες του ΕΣΠ περισσότερες από 3.200 μηνιαίες επιδοτήσεις ενοικίου σε ωφελούμενους, ενώ τουλάχιστον 1.400 ωφελούμενοι έχουν λάβει εξυπηρέτηση σε σχέση με τη στέγασή τους, είτε μέσω της πρόσβασης στα διαθέσιμα διαμερίσματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα (περισσότερα από 300 διαμερίσματα έχουν ελεγχθεί σε όλη την Ελλάδα από τους υπεύθυνους στέγασης και έχουν αναρτηθεί στην πλατφόρμα heliospiti.com στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι ωφελούμενοι του Προγράμματος), είτε με υποστήριξη διερμηνείας πριν και κατά τη διάρκεια υπογραφής συμβολαίου μίσθωσης, καθώς και την επικοινωνία με τους ιδιοκτήτες διαμερισμάτων.

Πολύ άμεσα τα Κέντρα Ένταξης του ΕΣΠ σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη ανταποκρίθηκαν στις νέες ανάγκες και προσαρμόσαν τον τρόπο παροχής υπηρεσιών σε συνθήκες γενικού περιορισμού κυκλοφορίας. Ακολουθώντας πάντα τα μέτρα προφύλαξης εργαζομένων και επωφελούμενων όλες οι δράσεις του HELIOS παρέμειναν ενεργές τόσο στις Δομές Φιλοξενίας/ Προσωρινής Υποδοχής όσο και στα Κέντρα Ένταξης. Από την αρχή του Προγράμματος πραγματοποιούνται μηνιαίως περισσότερες από πενήντα (50) οργανωμένες

επισκέψεις από μεικτές ομάδες εργαζομένων του ΕΣΠ και του ΔΟΜ σε Δομές Φιλοξενίας/ Προσωρινής Υποδοχής και ξενοδοχεία στην Αττική, την Κεντρική και Δυτική Μακεδονία, στη Στερεά Ελλάδα, στην Εύβοια και στην Πελοπόννησο.

Αν και τα μαθήματα ελληνικής γλώσσας δεν ήταν δυνατό να συνεχιστούν ανεμπόδιστα λόγω έλλειψης προσαρμοστικότητας όλων των επωφελουμένων σε wi-fi και υπολογιστές, το εκπαιδευτικό τμήμα του HELIOS βρήκε τρόπους να προσαρμόσει τη διεξαγωγή μαθημάτων (μέσα από σύγχρονες και ασύγχρονες μεθόδους) ώστε να διατηρήσουν οι σπουδαστές την επαφή τους με τους εκπαιδευτικούς και τη διαδικασία της εκμάθησης ελληνικών, ακόμα και σε συνθήκες lockdown. Περισσότεροι από 300 επωφελούμενοι έχουν συμμετάσχει στα μαθήματα ελληνικής γλώσσας που πραγματοποιούν οι εκπαιδευτικοί του ΕΣΠ. Συνολικά στην Αθήνα έχουν πραγματοποιηθεί περισσότερες από 2.500 ώρες μαθημάτων ελληνικής γλώσσας και δεξιοτήτων και στη Θεσσαλονίκη αντίστοιχα περισσότερες από 1.500 ώρες μαθημάτων ελληνικών και ήπιων δεξιοτήτων. Επιπλέον για τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών των σπουδαστών μας έχουμε θέσει στην υπηρεσία του HELIOS την τεχνολογία, ηχογραφώντας παραμύθια, παιχνίδια και άλλο χρήσιμο οπτικοακουστικό υλικό, το οποίο μπορούν να αξιοποιήσουν οι γονείς-σπουδαστές για την ταυτόχρονη απασχόληση των παιδιών τους.

Refugee Cityscapes

Συνεργάτης: ActionAid Hellas

Διάρκεια: 1/10/2020 – 31/5/2021

Τόπος Υλοποίησης: Θεσσαλονίκη

Το Refugee Cityscapes φέρνει κοντά νέους πρόσφυγες και απογόνους προσφύγων από τη Μικρά Ασία και τον Πόντο με σκοπό να συζητήσουν τα προβλήματα της πόλης τους και από κοινού να προτείνουν λύσεις. Το έργο στηρίζεται στην προσέγγιση των Στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και, ειδικότερα, του στόχου 11 για τις βιώσιμες πόλεις και κοινότητες. Υλοποιείται με την υποστήριξη του δικτύου ΜΚΟ Select Respect.

© Giorgos Moutafis

Ζ. Δράσεις Ενδυνάμωσης, Εκπαιδεύσεις

Βασική Χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση: Sigrid Rausing Trust

Διάρκεια: 1/1/2018 - 31/12/2020

Τόπος υλοποίησης: Πανελλαδικά

Η χρηματοδότηση επέτρεψε την κάλυψη βασικών εξόδων υποστήριξης των δράσεων του ΕΣΠ που δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν από προγράμματα. Για παράδειγμα, κόστη που σχετίζονται με την εκπαίδευση και την ανάπτυξη του προσωπικού, κόστη διοίκησης, κόστη ανάπτυξης υποστηρικτικών διαδικασιών και εργαλείων ελέγχου, απρόβλεπτα έξοδα και άλλα.

Σε αυτό το πλαίσιο, το ΕΣΠ προσέφερε στους εργαζόμενους εποπτείες με επαγγελματίες της ψυχικής υγείας, με στόχο τη στήριξη της δουλειάς των εργαζόμενων, την αντιμετώπιση των συνεχών προκλήσεων και δυσκολιών, της εργασιακής εξουθένωσης, καθώς και την καλύτερη επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ διαφορετικών ειδικοτήτων και υπηρεσιών/ τμημάτων.

Πρώθηση της πρόσβασης στα δικαιώματα των μεταναστών - Πρακτική κατάρτιση για δικηγόρους και δικαστές – Fair Plus

Συγχρηματοδότηση: European Union's Justice Programme (2014-2020)

Διάρκεια: 1/12/2018 – 1/12/2021

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Το έργο στοχεύει να συμβάλει στην αποτελεσματική και συνεπή δικαστική εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για τα θεμελιώδη δικαιώματα μέσω της κατάρτισης δικαστών και άλλων νομικών, στις χώρες-στόχους (Τσεχία, Ιρλανδία, Ιταλία, Ελλάδα), την αύξηση της γνώσης των δικαστών, δικηγόρων και άλλων νομικών σχετικά με το δίκαιο της ΕΕ και το διεθνές δίκαιο σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα των μεταναστών καθώς και στην ενίσχυση των δικτύων και την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εκπαιδευτών, δικαστών, δικηγόρων και άλλων συναφών νομικών εντός και μεταξύ των χωρών-στόχων.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Fair Plus το ΕΣΠ διοργάνωσε κύκλο διαδικτυακών σεμιναρίων σε συνεργασία με το International Commission of Jurist [ICJ] και την υποστήριξη της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών. Μέσα στο έτος, περισσότεροι από 60 Διοικητικοί Δικαστές και 10 Δικηγόροι παρακολούθησαν τον κύκλο σεμιναρίων που αποσκοπούσε στην κατάρτιση και εμπέδωση δικαστών και δικηγόρων, στα διεθνή πρότυπα προστασίας μεταναστών και προσφύγων με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικής εφαρμογής τους από τα εθνικά δικαστήρια. Σε αυτόν μεταξύ άλλων συμμετείχαν ως εισηγητές Διοικητικοί Δικαστές από Διοικητικά Πρωτοδικεία και Εφετεία της Ελλάδας, ακαδημαϊκοί και στελέχη του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Bilateral Initiatives «Active Citizens Fund»

Χρηματοδότηση: «Active Citizens Fund» EEA Grants

Διάρκεια: 1/8/2020-15/12/2020

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα, Λέσβος

Η πρωτοβουλία διμερούς συνεργασίας, είναι το αποτέλεσμα αμοιβαίας κατανόησης και συνεργασίας μεταξύ του ΕΣΠ και της νορβηγικής οργάνωσης Dråpen i Havet. Οι δύο οργανισμοί θέλοντας να ενισχύσουν και να εμβαθύνουν τη συνεργασία τους μέσω κοινών δραστηριοτήτων, ανταλλαγής και μεταφοράς γνώσεων και εμπειριών, προχώρησαν σε διμερή συνεργασία με την ενίσχυση των EEA Grants. Η χρηματοδότηση βοήθησε την πραγματοποίηση δύο εργαστηρίων εκπαίδευσης, στο θέμα του εθελοντισμού και της ενίσχυσης ικανοτήτων στον τομέα της προστασίας και της διαχείρισης υποθέσεων παιδιών. Το πρώτο ήταν ένα εργαστήριο Train the trainer που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, το Σεπτέμβριο για το πώς να προσελκύνονται εθελοντές

με διαφορετικές ικανότητες και με τι τρόπους διατηρείται το ενδιαφέρον τους μακροπρόθεσμα.

Το δεύτερο αφορούσε επαγγελματίες πρώτης γραμμής και εθελοντές στην παιδική προστασία με έμφαση στη διαχείριση υποθέσεων και ήταν καταρχήν προγραμματισμένο να πραγματοποιηθεί στη Λέσβο. Οι ιδιαίτερες συνθήκες της πανδημίας και η φωτιά στη Μόρια δεν επέτρεψαν την πραγματοποίηση διά ζώσης συνάντησης. Το εργαστήριο πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονικά τον Δεκέμβριο.

Το πρόγραμμα και των δύο εργαστηρίων αξιοποίησε τις εμπειρίες και των δύο οργανισμών και συμπεριλάμβανε θεωρία, μελέτες περιπτώσεων και διαλογικές συζητήσεις που σχετίζονται με τις εμπειρίες των συμμετεχόντων και βέβαια, ανατροφοδότηση.

Υποστήριξη Λειτουργίας του Διαπολιτισμικού Κέντρου «ΠΥΞΙΔΑ» του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες

Διάρκεια: 1/8/2020 - 31/7/2021

Δωρητής: Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ)

Τόπος Υλοποίησης: Αθήνα

Χάρη στη δωρεά του Ίδρυματος Σταύρος Νιάρχος, παρέχονται βασικές εκπαιδευτικές και ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες στην ΠΥΞΙΔΑ, σε μικρούς και μεγάλους, πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο. Ειδικότερα, εκπαιδευτικός παραδίδει μαθήματα σε παιδιά και ενήλικες, συντονίζοντας παράλληλα και τους εθελοντές εκπαιδευτικούς. Κοινωνική λειτουργός δίνει καθημερινά λύσεις σε πληθώρα ζητημάτων, με τα οποία έρχονται αντιμέτωποι οι επωφελούμενοι, όπως είναι οι εγγραφές των παιδιών στα σχολεία ή ιατρικά θέματα. Ταυτόχρονα, νηπιαγωγός προσφέρει σε παιδιά 0-6 ετών ώρες δημιουργικής ξηνοιασίας, μάθησης και κοινωνικοποίησης.

Η. Διαπολιτισμικό Κέντρο ΠΥΞΙΔΑ

Πρωταρχικός στόχος του Διαπολιτισμικού Κέντρου ΠΥΞΙΔΑ του ΕΣΠ είναι κάθε άτομο ή οικογένεια να πλαισιώνεται ολιστικά από μια διεπιστημονική ομάδα επαγγελματιών, που ασχολούνται αποκλειστικά με την ένταξη των προσφύγων και μεταναστών στην ελληνική κοινωνία. Το 2020, η ΠΥΞΙΔΑ παρείχε υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, εκπαίδευσης ενηλίκων και ανηλίκων καθώς και εργασιακής ένταξης ενώ ανταποκρίθηκε υποδειγματικά στις νέες ανάγκες που προέκυψαν από την πανδημία του covid-19. Πιο αναλυτικά:

Εκπαίδευση:

Το 2020 η ΠΥΞΙΔΑ δέχθηκε πάνω 550 αιτήματα για μαθήματα ελληνικών, αγγλικών, και υπολογιστών. Οι χώρες προέλευσής των ενδιαφερόμενων για τα μαθήματα, υπερβαίνουν τις 40.

Στα Μαθήματα Ελληνικών, στις περιόδους διά ζωής μαθημάτων οι ενεργοί μαθητές ανέρχονταν σε άνω των 120 κάθε περίοδο εγγραφών. Πρόκειται για τμήματα ενηλίκων αναλφάβητων, αρχαρίων και προχωρημένων, γονέων νηπίων και παιδιών, γυναικών, ελληνικών εστιασμένων στην απασχόληση με πρωτότυπο syllabus, τμήματα γραμματισμού και ενισχυτικής διδασκαλίας εφήβων και παιδιών, και τέλος πρόγραμμα πρωινών μαθησιακών δραστηριοτήτων «Σχολείο χωρίς Σχολείο» για παιδιά των οποίων η ένταξη στην τυπική εκπαίδευση έβρισκε εμπόδια.

Επίσης, εξυπηρετούμενοι/ες της ΠΥΞΙΔΑΣ ενημερώθηκαν και βοηθήθηκαν στη διαδικασία υποβολής αιτήσεων για εισαγωγή αλλοδαπών στα ελληνικά Πανεπιστήμια, καθώς και στην εγγραφή τους σε εσπερινά ΕΠΑΛ με τάξεις υποδοχής.

Η ΠΥΞΙΔΑ ανταποκρίθηκε με γρήγορα αντανάκλαστικά ήδη από την έναρξη των πρώτων μέτρων περιορισμού των μετακινήσεων για τον περιορισμό της πανδημίας και μπόρεσε ουσιαστικά να μεταφέρει τις υπηρεσίες της στην εξ' αποστάσεως συνθήκη, ξεπερνώντας τις 800 μαθητικές παρουσίες σε τηλεδιασκέψεις κατά τις περιόδους εγκλεισμού με εξ' αποστάσεως μαθήματα μέσω διαδικτύου. Οι ενεργοί μαθητές προσέγγιζαν τους 80 σε κάθε περίοδο εγκλεισμού. Σημαντική συνεισφορά ήταν η δημιουργία περιβάλλοντος ασύγχρονων δραστηριοτήτων και e-class με πάνω από 40 πρωτότυπες εκπαιδευτικές δραστηριότητες (αρχαρίων, προχωρημένων και Employment Greek) καθώς και πρωτότυπων βίντεο-μαθημάτων από τον εκπαιδευτικό και εθελοντές δασκάλους της ΠΥΞΙΔΑΣ.

Μαθήματα Αγγλικών:

Σε συνεργασία με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα TESOL (Teaching of English to Speakers of Other Languages) του Deree – The American College of Greece, και ύστερα από εξέταση κατάταξης, στην οποία συμμετείχαν πάνω από 70 εξυπηρετούμενοι/ες μας, τέλη Φεβρουαρίου λειτουργούσαν στην ΠΥΞΙΔΑ 5 τμήματα αγγλικών (3 αρχαρίων και 2 προχωρημένων) με ενεργούς περίπου 40 μαθητές, στα οποία δίδασκαν εθελοντικά 5 καταρτισμένοι μεταπτυχιακοί φοιτητές-εκπαιδευτικοί.

Υπολογιστές: Σε συνεργασία με εθελοντές από τους Social Hackers Academy, τις περιόδους διά ζωής διδασκαλίας έγιναν εργαστήρια εξατομικευμένης υποστήριξης στις ψηφιακές δεξιότητες για πάνω από 20 μαθητές/τριες.

Νήπια:

Στο πλαίσιο του έργου που υποστηρίζει το Ι.Σ. Νιάρος, μία βρεφονηπιοκόμος απασχόλησε δημιουργικά παιδιά ηλικίας 0 – 6 σε καθημερινή βάση, όσο οι γονείς τους παρακολουθούσαν μαθήματα ελληνικών και αγγλικών. Πάνω από 40 νήπια έπαιξαν, έμαθαν, δημιούργησαν, εξερεύνησαν, ανακάλυψαν και αναπτύχθηκαν νοητικά και συναισθηματικά και 37 γονείς επωφελήθηκαν από συνεδρίες οικογενειακής συμβουλευτικής, στήριξης και ενδυνάμωσης.

Κατά τη διάρκεια των περιοριστικών μέτρων λόγω covid-19, η νηπιαγωγός ήρθε σε διαδικτυακή επαφή με 26 γονείς και μέσω ψηφιακής πλατφόρμας αναρτούσε καθημερινά προτεινόμενο εκπαιδευτικό, μουσική κατάλληλη για παιδιά καθώς και ταινίες μικρού μήκους. Παράλληλα, δημιούργησε πρωτότυπο εκπαιδευτικό υλικό: 3 εκπαιδευτικά βίντεο βασισμένα σε λογοτεχνικά βιβλία, 3 βίντεο με μια πρωτότυπη ιστορία, την εικονογράφησή της και την αφήγησή της σε τρεις γλώσσες. Επιπλέον, ξεκίνησε τη δημιουργία μιας σειράς επεισοδίων βίντεο του ΠΥΞ, ενός χαρακτήρα/ήρωα που πρωταγωνιστεί και όπου μέσα από τις περιπέτειές του τα παιδιά έρχονται σε επαφή με την ελληνική γλώσσα στα πρότυπα του αναλυτικού προγράμματος του νηπιαγωγείου.

Κοινωνική Υπηρεσία:

Η Κοινωνική Υπηρεσία της ΠΥΞΙΔΑΣ παρείχε ολοκληρωμένη συμβουλευτική υποστήριξη σε 355 οικογένειες που αντιστοιχούν σε 880 άτομα καθώς οι περισσότερες οικογένειες αποτελούνται κατά μέσο όρο από 4 μέλη και περιλαμβάνει πυρηνικές και μονογονεϊκές οικογένειες.

Το 2020 συνέβαλε στη διαδικασία εγγραφής στα σχολεία 88 παιδιών σε όλες τις βαθμίδες Εκπαίδευσης ενώ δόθηκαν 143 σύντομες Κοινωνικές Εκθέσεις για την ολοκλήρωση της εγγραφής των παιδιών στο Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών.

Παράλληλα, λειτούργησε Ομάδα γονέων για την ψυχο-συναισθηματική στήριξη των ίδιων και των παιδιών τους αλλά και ενημερώσεις νομικού και ιατρικού περιεχομένου.

Εν μέσω πανδημίας, μέσω Συμβουλευτικής και Ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, στόχος της Κοινωνικής Υπηρεσίας ήταν η αδιάκοπη διατήρηση της επαφής με τους εξυπηρετούμενους της και η ενημέρωση σχετικά με τους περιορισμούς των μετακινήσεων τους, τα νοσοκομεία αναφοράς, τις διαδικασίες εγγραφής στην πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας κ.α. Λόγω έλλειψης διερμηνείας τόσο στα σχολεία όσο και στα νοσοκομεία, διατηρήθηκαν συχνές επαφές με τις διευθύνσεις των σχολείων των παιδιών που γράφτηκαν με τη διαμεσολάβηση της ΠΥΞΙΔΑΣ, ενώ εξυπηρετήθηκαν και διευθετήθηκαν ιατρικά θέματα εξυπηρετούμενων, οι οποίοι κατά τη διάρκεια του lockdown είχαν ακόμα μία επιπλέον δυσκολία στην πρόσβαση στη Δημόσια Υγεία.

Εργασιακά:

Μέσω του προγράμματος Cosmos Employment Hub – STEP Greece που υλοποιήθηκε σε συνεργασία και με τη χρηματοδότηση του World Jewish Relief ενισχύθηκε ο τομέας παροχής συμβουλευτικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών της ΠΥΞΙΔΑΣ σε αιτούντες άσυλο και σε πρόσφυγες με σκοπό την εύρεση εργασίας. Οι δραστηριότητες του προγράμματος περιλάμβαναν εκπαιδευτική συμβουλευτική προσφύγων, μαθήματα ελληνικών και αγγλικών και εντατική εκπαίδευση μέσω του προγράμματος «Working in Greece» προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να προετοιμαστούν και τελικά να βρουν εργασία.

Καλύφθηκαν επίσης τα δίδακτρα για 16 άτομα που συμμετείχαν σε σεμινάρια επαγγελματικής κατάρτισης. Η περίοδος του κορονοϊού αποτέλεσε μεγάλη πρόκληση για τα εργασιακά και την απασχολησιμότητα των προσφύγων.

Στο πλαίσιο της υποστήριξης και προστασίας των εργασιακών δικαιωμάτων των προσφύγων αλλά και τη δίκαιη πρόσβαση τους στα νόμιμα δικαιώματά τους, δημιουργήθηκε Ειδικός Οδηγός για τα νέα δεδομένα ο οποίος διανεμήθηκε ηλεκτρονικά, έτσι ώστε όλοι, ωφελούμενοι και εργοδότες να έχουν πρόσβαση και ενημέρωση. Το γραφείο απασχόλησης ήταν παρόν σε όλα τα ζητήματα αναστολών συμβάσεως εργασίας, λή-

ψης από πλευράς των ωφελούμενων όλων νόμιμων αποζημιώσεων για την περίοδο πανδημίας, κάλυψης ιατρικών αναγκών τους κ.α.

Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα κανένας από τους ωφελούμενούς μας να μην χάσει την δουλειά του μέσα στην πανδημία του covid-19.

Εθελοντισμός και Πρακτική Άσκηση:

Μέσα στο 2020 υποστήριξαν το έργο του ΕΣΠ 56 εθελοντές, που απασχολήθηκαν στα μαθήματα ελληνικών, την υποδοχή της ΠΥΞΙΔΑΣ και τη δράση «Helping Hands Joined» της ΠΥΞΙΔΑΣ, αλλά και στο Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, στη Γραμματεία, στη Νομική Υπηρεσία Αθηνών και το γραφείο του ΕΣΠ της Θεσσαλονίκης.

Επιπλέον, 12 φοιτητές των κάτωθι εκπαιδευτικών ιδρυμάτων/ Πανεπιστημίων ολοκλήρωσαν την πρακτική τους άσκηση στην ΠΥΞΙΔΑ:

Το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του ΕΚΠΑ, το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Γλωσσική Εκπαίδευση Μεταναστών και Προσφύγων» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής του Παντείου Παν/μίου, το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός» του Παιδαγωγικού Τμήματος της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.Π.ΑΙ.Τ.Ε), το Ελληνικό-αμερικανικό Κολλέγιο Deree, το Πρόγραμμα Επαγγελματικής Εξειδίκευσης καθώς και το Τμήμα «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση: Μετανάστευση και Προσφυγοποίηση» του Mediterranean College.

Θ. Παρακολούθηση (Monitoring)– Πρόσπιση και Συνηγορία (Advocacy)

Rise up. Unaccompanied minors transitioning safely into adulthood

Διάρκεια: 1/4/2020–30/10/2022

Χρηματοδότηση: OXFAM Italy/EPIM

Τόπος υλοποίησης: Πανελλαδικά

Το έργο στοχεύει κατά πρώτον, στο να επηρεάσει θετικά τη συζήτηση περί πολιτικών προστασίας νέων ασυνόδευτων ανηλίκων, σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου να επιτευχθεί καταρχήν η επέκταση της ειδικής υποστήριξης στους ασυνόδευτους ανηλίκους μετά την ηλικία των 18 ετών και έως ότου επιτύχουν τη δυνατότητα να ζήσουν μια πλήρως αυτόνομη ζωή.

Κατά δεύτερον, το έργο στοχεύει στην ενίσχυση του ρόλου των επιτρόπων πέραν της νομικής / διοικητικής συμβουλευτικής, ώστε να συμπεριληφθούν υπηρεσίες που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ένταξης στην κοινότητα φιλοξενίας.

Κύριες δράσεις του έργου είναι, η συγκριτική έρευνα σε Ιταλία, Ελλάδα, Ολλανδία για την αποτύπωση της κατάστασης των ασυνόδευτων ανηλίκων και η πραγματοποίηση συνεδρίου για τις ευρωπαϊκές καλές πρακτικές σχετικά με το μεταβατικό σύστημα προς την ενηλικίωση των ασυνόδευτων ανηλίκων.

AIDA

Συnergάτης: Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τους
Πρόσφυγες και τους Εξόριστους (ECRE)

Διάρκεια: Σεπτέμβριος 2012 - Δεκέμβριος 2021

Τόπος υλοποίησης: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία,
Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Μάλτα,
Ολλανδία, Πολωνία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο της
Αγγλίας, Κύπρος, Κροατία, Ελβετία, Τουρκία

Η AIDA (Asylum Information Database) είναι ετήσια έκθεση που καταγράφει τις πολυάριθμες αλλαγές στη νομοθεσία και την πρακτική που έλαβαν χώρα την προηγούμενη χρονιά και ταυτόχρονα τεκμηριώνει και υπογραμμίζει ζητήματα που υπονομεύουν την αποτελεσματική προστασία στην Ελλάδα. Στην έκθεση περιλαμβάνονται επίσης στατιστικά στοιχεία αλλά και αξιολόγηση των πρακτικών που αφορούν στις διαδικασίες ασύλου, τις συνθήκες υποδοχής, την κράτηση των αιτούντων άσυλο, καθώς επίσης και τα δικαιώματα των αναγνωρισμένων προσφύγων.

Η Έκθεση αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για τη συλλογή στοιχείων και την ανάδειξη των προβλημάτων που προκύπτουν και σχετίζονται με την νομοθεσία για το άσυλο και την πρακτική εφαρμογή της και αποτελεί σημείο αναφοράς, μεταξύ άλλων για τα όργανα ελέγχου των δικαιωμάτων του ανθρώπου και τα εθνικά και διεθνή δικαιοδοτικά όργανα, σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση του επιπέδου προστασίας των προσφύγων στην Ελλάδα.

Συνηγορία και διεκδίκηση των δικαιωμάτων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη Λέσβο

Συnergάτης: Oxfam Ολλανδίας

Διάρκεια: 1/4/2020 - 31/3/2021

Χρηματοδότηση: OXFAM Novib

Τόπος υλοποίησης: Αθήνα και Λέσβος

Το έργο δομήθηκε γύρω από τρεις στρατηγικές προτεραιότητες, οι οποίες αποτελούν τον πυρήνα του κοινού σχεδίου δράσης συνηγορίας μεταξύ της Oxfam και του ΕΣΠ, δηλαδή, α) η προώθηση ενός δίκαιου και αποτελεσματικού συστήματος ασύλου που σέβεται τα δικαιώματα των ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, β) η συνηγορία σχετικά με την έλλειψη σχεδίου στην Ελλάδα όσον αφορά στις διαδικασίες ασύλου και τα κέντρα κράτησης στην ενδοχώρα και γ) η ενοποίηση και περαιτέρω αναζήτηση νομικών και πολιτικών οδών για την ανάδειξη των προκλήσεων, της τρέχουσας κατάστασης, σε επίπεδο ΕΕ.

Στις δραστηριότητες του έργου περιλαμβάνεται η ενημέρωση, μετάφραση και διανομή ενημερωτικού φυλλαδίου σχετικά με νομικά δικαιώματα των δικαιούχων προστασίας, η σύνταξη εκθέσεων συνηγορίας, η σύνταξη και προώθηση 13 ενημερωτικών δελτίων, με επίκεντρο τη συνολική κατάσταση της πολιτικής και τις επιπτώσεις της στη Λέσβο (καθώς και σε άλλα νησιά και την ενδοχώρα, κατά περίπτωση), αποστολές στα σημεία εισόδου αλλά και παραμονής αιτούντων και προσφύγων, παροχή ομαδικών συνεδριών νομικής πληροφόρησης σε αιτούντες άσυλο στη Λέσβο, κ.α.

Εκθέσεις

Στη διάρκεια του 2020, το ΕΣΠ δημοσίευσε πληθώρα ενημερωτικών οδηγών, εκθέσεων (reports) και παρατηρήσεων στα υπό συζήτηση νομοσχέδια ενώπιον του Ελληνικού Κοινοβουλίου και παρατηρήσεις ενώπιων διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων. Μεταξύ των εκθέσεων, ενημερωτικών οδηγών κτλ. που δημοσίευσε το ΕΣΠ το 2020 περιλαμβάνονται οι εξής:

- AIDA Report on Greece, ενημερωμένη έκδοση 2019, Ιούλιος 2020, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τους πρόσφυγες και τους εξόριστους
- Statelessness INDEX, Greece, Οκτώβριος 2020, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Ανιθαγένεια
- Σχόλια του ΕΣΠ επί του νέου σχεδίου νόμου για την τροποποίηση της νομοθεσίας για το άσυλο
- Οι παρατηρήσεις του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες για την υπόθεση MSS ενώπιον της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης
- Έκθεση του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες και της OXFAM για το νόμο περί ασύλου στην Ελλάδα
- “A Qualitative Impact Study Report for OXFAM’s & GCR’s program: Humanitarian Response in Greece –Protection and Covid19 Relief in Lesbos island»
- “Know your rights in immigration detention”, Έκδοση ενημερωτικού εντύπου σχετικά με τα δικαιώματα αιτούντων άσυλο υπό κράτηση, σε πέντε γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, αραβικά, farsi, urdu), με την υποστήριξη του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης (Border Criminologies | Oxford Law Faculty).
- «Pathways, Ένα μονοπάτι διεξόδου», οδηγός του σεμιναρίου “Pathways” για επαγγελματίες της πρώτης γραμμής στην αντιμετώπιση και την υποστήριξη γυναικών θυμάτων εμπορίας για σεξουαλική εκμετάλλευση. Ο οδηγός παράχθηκε στο πλαίσιο του έργου «Pathways», που συγχρηματοδοτείται από το AMIF της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Μαρτυρίες

Όταν αντίκρισα την Μ.

«Όταν αντίκρισα την Μ. συνειδητά προσπάθησα να ελέγξω την αντίδραση του βλέμματός μου. Είχε μώλωπες σχεδόν σε όλα τα εμφανή σημεία του σώματός της. Το ένα της μάτι ήταν μελανιασμένο, κλειστό από γροθιά.

Η Μ. μου ανακοίνωσε ότι μετά από 2 χρόνια συνεχούς σωματικής, σεξουαλικής και ψυχολογικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης αποφάσισε να φύγει από το σπίτι όπου ζούσε με τον κακοποιότη της. Είχα μπροστά μου μια γυναίκα που έφυγε από κύκλωμα ενεργού trafficking. Αυτά τα 2 χρόνια δεν είχε αποκτήσει νομιμοποιητικά έγγραφα στη χώρα. Η στενή και άμεση συνεργασία με τη συνάδελφο δικηγόρο του ΕΣΠ, οι άμεσες ενέργειες, η συνεργασία με την κοινότητα (ΕΚΚΑ, αστυνομία, anti-trafficking, δομές υγείας και δομή φιλοξενίας) είχαν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Ωστόσο, σε μια τόσο επείγουσα περίπτωση αν μέσω του προγράμματος Pathways, δεν υπήρχε η δυνατότητα κάλυψης στέγασης, και μέσω ιδιωτικών δωρεών, ιατρικών εξετάσεων, η Μ. πολύ πιθανόν να βρισκόταν ακόμα στη «φυλακή» της. Αυτό όμως που κρατάω είναι η ανησυχία της στις συνεδρίες για τη γνώμη των άλλων (κοινότητάς της) όταν μάθουν ότι κατήγγειλε τον θύτη της. Κρατάω το βλέμμα της όταν τη ρώτησα αν εκείνη θα κατηγορούσε ή θα στήριζε μια γυναίκα με αντίστοιχο θέμα. Το συνεσταλμένο της χαμόγελο και η γενναία ματιά της, έδωσαν όλες τις απαντήσεις.

Μ. ΚΑ / Υποσυντονίστρια ΚΥ στο ΕΣΠ

Μαρτυρίες

«I am all alone in Athens, without a house and money. In the park the situation is dangerous for me and I'm scared a lot. I found a refuge in you, honestly».

(Στην Αθήνα είμαι ολομόναχος, χωρίς σπίτι και χρήματα. Στο πάρκο που μένω η κατάσταση είναι επικίνδυνη και φοβάμαι αρκετά. Σε εσάς βρήκα ένα απόγυιο, πραγματικά).

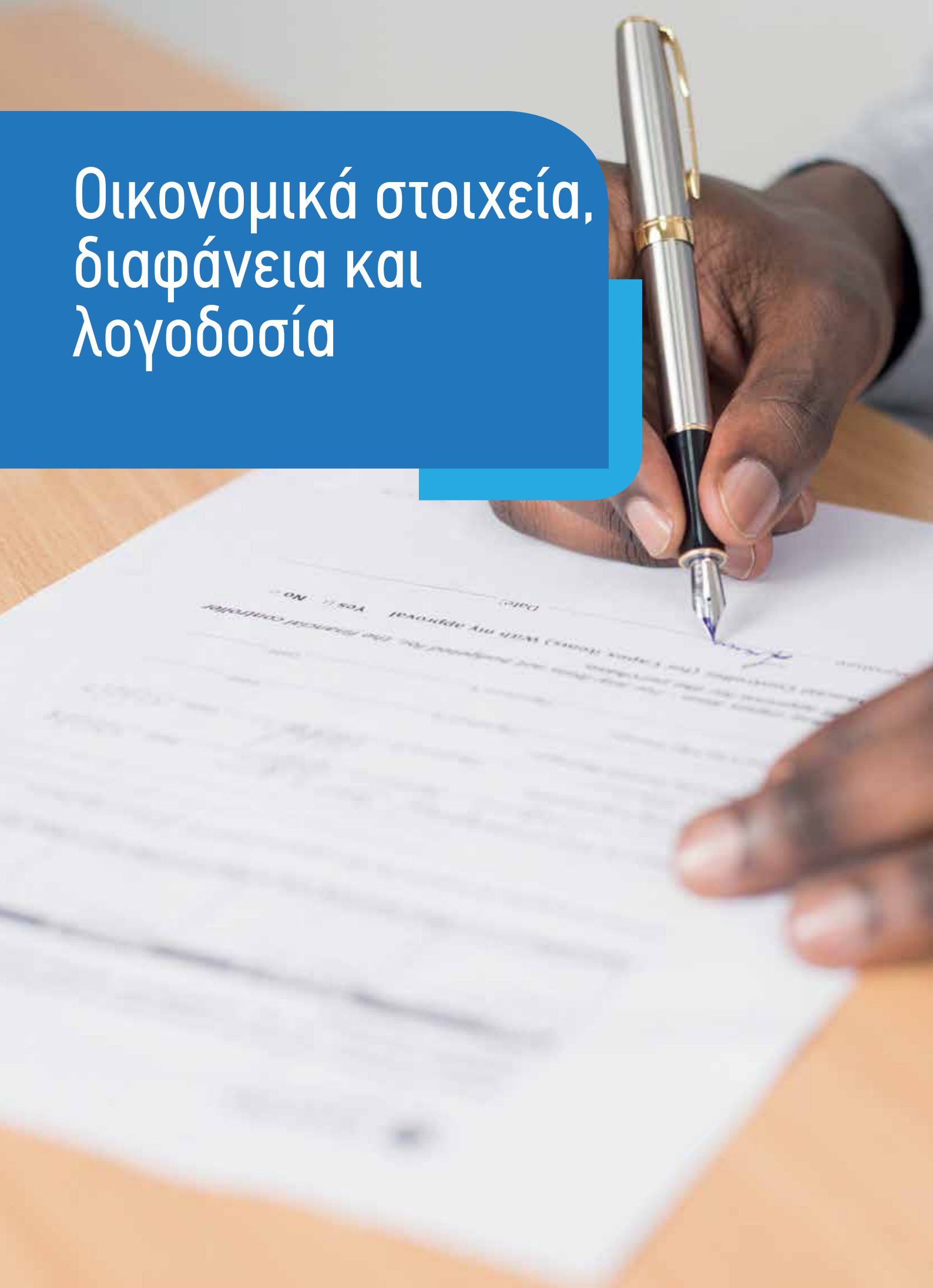
Ασυνόδευτος ανήλικος, 15 ετών από το Μπαγκλαντές.

«Aux jours difficiles comme ça, après notre arrivée en Grèce, vous êtes le seul cadre stable. Nous n'avons personne d'autre. Surtout les jours de pandémie, vous nous avez tellement soutenus, sans discrimination»

(Στις δύσκολες ημέρες που βιώνουμε αφότου έχουμε φτάσει στην Ελλάδα, είστε το μόνο σταθερό πλαίσιο. Δεν έχουμε κανέναν άλλο. Ειδικά τις ημέρες με την πανδημία, μας έχετε υποστηρίξει πάρα πολύ, χωρίς διάκριση.)

Πατέρας τετραμελούς οικογένειας, από τη Λ.Δ.Κογκό, θύμα βασανιστηρίων στη γενέτειρά του

Οικονομικά στοιχεία, διαφάνεια και λογοδοσία

Το 2020 το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες κατάφερε να ανταπεξέλθει πλήρως στις προκλήσεις που αφορούσαν αφενός, τη συνέχιση παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών στους ωφελούμενούς του και αφετέρου, την εξίσου σημαντική υποστήριξη δομών, μέσω και ανθρώπινου δυναμικού για την αποτελεσματική και επιτυχή λειτουργία σε Πανελλαδική βάση.

Επίσης, κατά το 2020 συνεχίστηκαν τα έργα ενίσχυσης της υποδομής των εγκαταστάσεων του ΕΣΠ και των μέσων ασφάλειας, καθώς και η αναβάθμιση της τεχνολογικής του υποδομής και υλικοτεχνικού εξοπλισμού.

Σε ότι αφορά στην εσωτερική λειτουργία του οργανισμού, το ΕΣΠ από το 2020 παρέχει δομημένη εισαγωγική εκπαίδευση προκειμένου να διασφαλίσει την ομαλή ένταξη των νέων συναδέλφων στον οργανισμό αλλά και συνολικά την κατανόηση των λειτουργιών του. Η πραγματοποίηση εισαγωγικής εκπαίδευσης επιτρέπει στους νέους εργαζόμενους να εξοικειωθούν όσο το δυνατόν γρηγορότερα, κατανοώντας τις

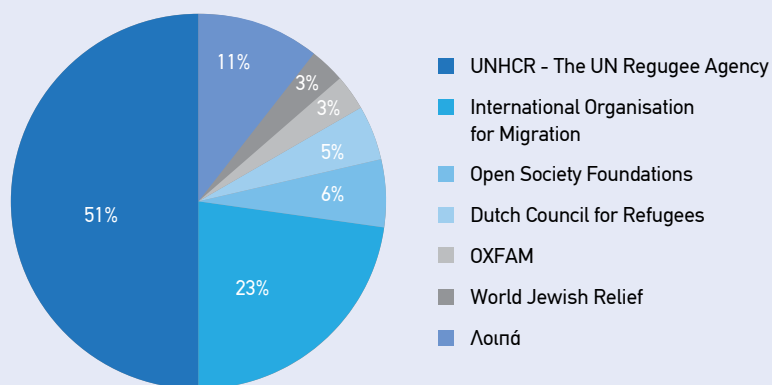
αξίες και το όραμα του Οργανισμού. Η διαδικασία αυτή επιπλέον συμβάλλει στη δημιουργία θετικού κλίματος στον εργασιακό χώρο και στην πρόληψη τυχόν προβλημάτων από άγνοια διαδικασιών.

Περαιτέρω, το ΕΣΠ δεσμεύεται να αποτρέπει, να εντοπίζει και να αντιμετωπίζει όλες τις παραβιάσεις των κανονισμών και πολιτικών που εφαρμόζει είτε αυτές αφορούν σε εργαζόμενους, μέλη, εθελοντές ή τρίτα μέρη, όπως π.χ. προμηθευτές. Κατά το 2020, έγιναν 8 αναφορές περιπτώσεων που αφορούσαν μέλη του προσωπικού. Όλες οι περιπτώσεις διερευνήθηκαν και όπου χρειάστηκε, πάρθηκαν αντίστοιχα μέτρα. Δεν έγιναν αναφορές που να αφορούσαν μέλη του Σωματείου ΕΣΠ, εθελοντές ή τρίτα μέρη.

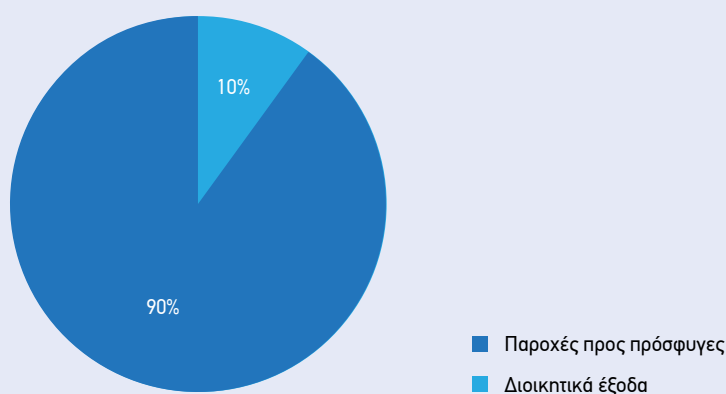
Το συνολικό προϋπολογισθέν ποσό μέσα από τα Προγράμματα, τα οποία ανέλαβε προς υλοποίηση το ΕΣΠ κατά το 2020, ανέρχεται σε 6.183.540,47 €. Σύμφωνα με τον Ισολογισμό 2020, τα συνολικά έξοδα των προγραμμάτων το 2020 ανήλθαν σε 5.870.289,83 € και το ποσοστό απορρόφησης ανέρχεται σε 94,75%.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2020	ΕΣΟΔΑ
International Organization for Migration	2,857,949.55 €
UNHCR -The UN Refugee Agency	2,382,566.23 €
Dutch Council for Refugees	241,400.38 €
Oxfam	147,454.17 €
Open Society Foundations	130,420.10 €
Sigrid Rausing Trust	85,815.02 €
EU Commission Co-Funded Projects	72,113.06 €
Περιφέρεια Αττικής	61,000.00 €
UNFVT - United Nations Voluntary Fund for Victims of Torture	53,577.42 €
World Jewish Relief	36,246.54 €
Defence for Children	28,227.79 €
International Committee of Red Cross	20,727.91 €
Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος	17,749.02 €
European Programme for Integration Migration	14,997.48 €
Local Government of Tirolo	14,370.49 €
Drop in the Ocean	11,991.75 €
University of Oxford	4,014.70 €
Άλλα	2,918.86 €
ΣΥΝΟΛΟ	6,183,540.47 €

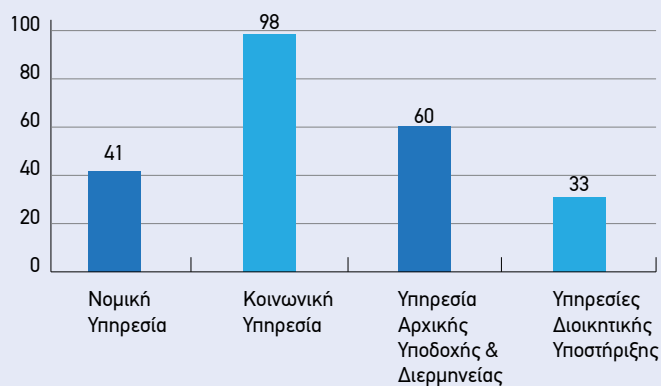
Ποσοστό προϋπολογισμού ανά χρηματοδότηση

Πόροι που διατέθηκαν για την παροχή υπηρεσιών προς πρόσφυγες/αιτούντες άσυλο και για την κάλυψη λειτουργικών εξόδων

Η κατανομή του αριθμού εργαζομένων ανά υπηρεσία στις 31-12-2020 ήταν η εξής:

Ακόμα, κατά το 2020 συγκεντρώθηκε από ιδιωτικούς πόρους ποσό 120.306€, κατά 413% αυξημένο συγκριτικά με το 2019, για την άμεση ενίσχυση των υπηρεσιών που το ΕΣΠ παρέχει στους πρόσφυγες και τους αιτούντες άσυλο.

Τέλος, δεν προέκυψε **κανένα εύρημα ή παρατήρηση στους οικονομικούς ελέγχους που διενεργήθηκαν από εξωτερικούς ελεγκτές καθ' όλη τη διάρκεια του έτους**, και που αφορούσαν τόσο το φυσικό αντικείμενο, όσο και τη διαχείριση και αποτύπωση των οικονομικών στοιχείων των προγραμμάτων, την ορθή τήρηση διαδικασιών προμηθειών, την ορθή τήρηση διαδικασιών σε σχέση με το προσωπικό, την ορθή τήρηση μέτρων ασφαλείας κοκ.

Δημοσιότητα και Εκδηλώσεις

Το 2020 το ΕΣΠ υλοποίησε σειρά δράσεων προβολής και δημοσιότητας, τόσο με τη δημιουργία και διάχυση επικοινωνιακού υλικού, όσο και με τη συνδιοργάνωση εκδηλώσεων αλλά και τη διεξαγωγή μιας σειράς από καμπάνιες ευαισθητοποίησης καθώς και υποστήριξης της προσπάθειας για εξεύρεση πόρων. Πιο συγκεκριμένα, το ΕΣΠ εξέδωσε και δημοσίευσε πάνω από 70 Δελτία Τύπου και Ανακοινώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του 2020, ενώ ενημέρωνε συνεχώς για τις εξελίξεις για τα προγράμματα του φορέα μέσω των social media (Facebook, Twitter, LinkedIn), με τους «Ακολούθους» (followers) στη σελίδα του φορέα στο Facebook να αυξάνονται από 16.357 (Ιανουάριος 2020) σε 20.002 (Δεκέμβριος 2020).

Το ΕΣΠ διεξήγαγε επίσης εκστρατεία στα social media με σκοπό τη συμμετοχική χρηματοδότηση της ΠΥΞΙ-ΔΑΣ, μια επείγουσα έκκληση για τους πληγέντες από τη φωτιά στη Μόρια, καθώς και τη μεγάλη κοινωνική καμπάνια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με τίτλο «Ευχαριστώ» σε social media και τηλεόραση. Το τηλεοπτικό σποτ παράχθηκε με την υποστήριξη της Solid Havas και της FeelMe productions και αναφέρεται στο ΕΣΠ και το έργο του στη στήριξη των προσφύγων για την ισότιμη ένταξη τους στην ελληνική κοινωνία. Όλες οι καμπάνιες είχαν σημαντικό αντίκτυπο στο ευρύ κοινό.

Στη διάρκεια του 2020 και εξαιτίας των αντικειμενικών δυσκολιών που δημιούργησε η πανδημία του covid-19 στη χώρα το ΕΣΠ αναγκάστηκε να περιορίσει το πρόγραμμα των ετήσιων εκδηλώσεων του, στο διαδικτυο.

Ως ενεργό μέλος του εθελοντικού δικτύου Select Respect για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, συμμετείχε:

- Στη διοργάνωση της διαδικτυακής εκδήλωσης «Ένταξη ή έξωση: Οι κυβερνητικές επιλογές για το προσφυγικό / μεταναστευτικό. Ποιες οι συνέπειες για την Ελληνική κοινωνία;» που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2020 με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Πρόσφυγα. Στη διάρκεια της διαδικτυακής εκδήλωσης δόθηκε η ευκαιρία να συζητηθεί το κρίσιμο ζήτημα της ένταξης και οι επιπτώσεις των πολιτικών για την ένταξη στην ελληνική κοινωνία. Στο πλαίσιο της εκδήλωσης κατέθεσαν τις μαρτυρίες τους αναγνωρισμένοι πρόσφυγες.
- Στο 4ο Φεστιβάλ Select Respect «Τόσο μακριά-Τόσο Κοντά» και στη διοργάνωση της διαδικτυακής εκδήλωσης με θέμα: «Η επόμενη μέρα για την Ακροδεξιά και την Δημοκρατία: η Δίκη Ορόσημο της 7.10.20».

Καθώς επίσης και στη διαδικτυακές συζητήσεις:

- «Προσφυγικό και πανδημία: η αυτοεκπληρούμενη προφητεία της "υγειονομικής βόμβας";» της πρωτοβουλίας Επόμενη Μέρα
- «Κοινή διαδικτυακή συζήτηση για το προσφυγικό/μεταναστευτικό». Μια διαδικτυακή παρέμβαση με αφορμή το νομοσχέδιο για τη μετανάστευση εν μέσω πανδημίας.

Τέλος, το 2020 ο Πρόεδρος του ΕΣΠ, Βασίλειος Παπαδόπουλος και ο Διευθυντής του ΕΣΠ, Νικόλαος Κοκκάκης εκπροσώπησαν τον φορέα στην ετήσια εκδήλωση για την Αποκατάσταση της Δημοκρατίας στους κήπους του Προεδρικού Μεγάρου, μετά από πρόσκληση της Προέδρου της Δημοκρατίας, Κατερίνας Σακελλαροπούλου.

First confirmed case of Covid-19 at Moria refugee camp in Greece

edition.cnn.com/world/live-news/coronavirus-pandemic-09-02-20-intl/h_5e87149e25238a38988tc12a4fcd428fd

September 2, 2020

35 Posts

Sort by ▾

11:07 a.m. ET, September 2, 2020

From CNN's Sarah Dean in London and Chris Liakos in Greece

This photo taken on August 24 shows a part of the makeshift camp next to the refugee camp of Moria, in the island of Lesbos. Angelos Tzortzinis/AFP/Getty Images

The first confirmed case of Covid-19 has been reported at Moria refugee camp on the Greek island of Lesbos, Oxfam and the Greek Council for Refugees (GCR) said Wednesday.

The Greek Ministry of Migration and Asylum also said in a statement on Wednesday that the patient is a 40-year-old Somali refugee. The Ministry said he "returned illegally to Moria, where he had been staying in a tent outside the existing fence, despite being issued an exit decision" and leaving the camp on July 17. He is currently being treated at the hospital of Mytilene, Lesbos.

Έγραψαν για εμάς

Τουλάχιστον 60 διαφορετικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, έντυπα και ηλεκτρονικά, εγχώρια και διεθνή, ανέδειξαν θέματα επικαιρότητας και υποθέσεις που αφορούσαν το ΕΣΠ. Ενδεικτικά, μερικά από αυτά: ΑΠΕ/ΜΠΕ, Τα Νέα, ΕΦΣΥΝ, LIFO, TVXS, Protagon.gr, Η Καθημερινή κ.ά.

Ενδεικτικά:

- Δικαστήριο ανοίγει το δρόμο για την επανένωση του Εμμ. Λουκάου, με την οικογένειά του (13.10.20)
[ΑΠΕ-ΜΠΕ](#)
- Κίνδυνος για την υγεία προσφύγων κι εργαζομένων κατά τις συνεντεύξεις ασύλου στη Λέσβο (9.12.20)
[ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ](#)
- Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες: Αίτηση ακύρωσης της αναστολής ασύλου στο ΣτΕ (24.03.20)
[IN.GR](#)
- Προσφυγή του Ελληνικού Συμβουλίου για τους πρόσφυγες στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (07.12.20)
[DIKASTIKO.GR](#)
- ΜΚΟ: Υπαναχώρηση του δικαιώματος στο άσυλο ο νέος νόμος. Ο πρόεδρος του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες, Βασίλης Παπαδόπουλος, ζητάει υπό το πρίσμα της παγκόσμιας έκτακτης συνθήκης της πανδημίας του κορονοϊού η Ελλάδα και οι άλλες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις να δράσουν άμεσα, «προκειμένου να αποτρέψουν μια εκτεταμένη υγειονομική κρίση στους καταυλισμούς και αλλού». (26.03.20)
[ΤΟ ΒΗΜΑ](#)
- Η αρχή της μη επαναπρώθησης και οι πρόσφατες παρεκκλίσεις της Ελληνικής Πολιτείας (9.04.20)
[Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ](#)
- ΕΣΠ/«Αποτυχία διασφάλισης θεμελιωδών δικαιωμάτων ευάλωτων αιτούντων άσυλο» (6.11.20)
[Η ΑΥΓΗ](#)
- ΜΚΟ: Το νομοσχέδιο για το Μεταναστευτικό παραβιάζει δικαιώματα αιτούντων άσυλο (9.05.20)
[PROTAGON.GR](#)
- Μαρτυρίες: Η Ελλάδα κάνει παράνομες επαναπροωθήσεις (21.05.20)
[DW.COM \(EL\)](#)
- First confirmed case of covid-19 at Moria refugee camp in Greece (2.09.20)
[CNN.COM](#)
- 'A burning hell': Thousands of migrants forced to flee after fire rips through Moria camp (10.09.20)
[INDEPENDENT](#)
- Lesbo. Incendio nel campo profughi di Moria, Atene: stato di emergenza (10.09.20)
[AVENIRE.IT](#)
- Helfer halten neues Camp auf Lesbos für schlimmer als Moria (22.10.20)
[ZEIT ONLINE](#)
- 2020: Refugees continue to suffer (31.12.20)
[THE CRITIC.CO.UK](#)

Ευχαριστίες

Το ΕΣΠ ευχαριστεί θερμά όλους τους υποστηρικτές του, κοινωφελείς οργανισμούς, εταιρείες και ιδιώτες, που συνέβαλαν με ουσιαστικό τρόπο στην υλοποίηση δράσεων για την προστασία και την παροχή απαραίτητων υπηρεσιών σε πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο σε όλη την Ελλάδα.

Ιδιαίτερα, ευχαριστούμε από καρδιάς τα μέλη της οικογένειας Κυριακοπούλου, που στη δύσκολη στιγμή της απώλειας της μητέρας τους, στάθηκαν με γενναιοδωρία στο πλευρό του ΕΣΠ πραγματοποιώντας δωρεά στη μνήμη του επίτιμου Μέλους μας, Καίτης Κυριακοπούλου.

Εκφράζουμε ακόμα την ευγνωμοσύνη μας στη ΓΕΝΙΚΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ για την εμπιστοσύνη της και τη σημαντικότερη συνεισφορά της στο έργο μας με στόχο την υποστήριξη των πιο ευάλωτων ομάδων προσφύγων και αιτούντων άσυλο.

Ευχαριστούμε επίσης θερμά:

- Την οργάνωση HELP που κινητοποιήθηκε άμεσα συγκεντρώνοντας και προσφέροντας οικονομικούς πόρους για την ενίσχυση των δράσεών μας για τους πληγέντες μετά την πυρκαγιά στη Μόρια.
- Την κυρία Diane Coulouroulos για τη γενναιοδωρη προσφορά της για την ενίσχυση των δράσεων ψυχολογικής υποστήριξης στο Διαπολιτισμικό Κέντρο του ΕΣΠ «Πυξίδα».
- Την οργάνωση Drop in the Ocean, για τη στήριξη των υπηρεσιών υπέρ των προσφύγων που διαμένουν στη Λέσβο.
- Την Περιφερειακή Κυβέρνηση του Τιρόλο, που συνέβαλε οικονομικά στην ανάπτυξη δράσεων προστασίας ευάλωτων ομάδων προσφύγων από την πανδημία του covid-19.
- Το EPIM που στήριξε οικονομικά την ανάπτυξη επείγουσας παρέμβασης ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και διανομής ειδών πρώτης ανάγκης στις συνθήκες της πανδημίας.
- Τη δικηγορική εταιρεία την εταιρία DLA Piper Ολλανδίας που μας ενίσχυσε για την παροχή νομικής υποστήριξης στη Λέσβο.
- Την εταιρεία ANOPAK Film για την έμπρακτη υποστήριξή τους στο έργο μας.
- Το Ολλανδικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες για τη δωρεά με την οποία καλύψαμε επείγουσες ανάγκες επωφελομένων προσφύγων.

- Τον κ. Johan Mouraux για τη γενναιοδωρη στήριξη του έργου μας για τους πληγέντες στη Μόρια.
- Την εταιρεία UNILEVER για τη δωρεά ειδών πρώτης ανάγκης για τους πληγέντες της Μόριας.
- Την εταιρεία επικοινωνίας SOLID HAVAS και την εταιρεία FEELME PRODUCTIONS, που δημιούργησαν αφιλοκερδώς την τηλεοπτική εκστρατεία του ΕΣΠ με τίτλο «Ευχαριστώ».
- Το Aegean Solidarity Network Team UK για την πολύτιμη υποστήριξη δράσεων ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.
- Τον οργανισμό Pro Asyl για την υποστήριξή του.
- Τον τηλεοπτικό σταθμό ALPHA καθώς και την κυρία Μαρία Χάνου και τον κύριο Σπύρο Χατζηαγγελάκη, που συμμετείχαν στην εκπομπή «Πάνω Κάτω και το Βράδυ» και δώρισαν στο ΕΣΠ το ποσό που κέρδισαν.
- Το World Jewish Relief για την υποστήριξή του στην προστασία των προσφύγων από τον covid-19.
- Όσους πραγματοποίησαν δωρεές στη μνήμη οικείων τους.
- Τα μέλη και τους δωρητές του φορέα μας για την εμπιστοσύνη και την έμπρακτη στήριξη.

Ευχαριστούμε επίσης τις εταιρείες AB Βασιλόπουλος, Astir, Grande Bretagne Hotel, Jumbo, KIOSKY'S Convenience stores, L'Artigiano, Manifest, Polis Hammam, President Hotel, Reef Athens Riviera, Teleperformance Greece, The Margi Hotel, Triton Act, Vodafone, Zakar, Speedair, Magic Fresh, Vitex, Metro, Tecsa, Συνεταιρισμός Βιοκαλλιεργητών Κρήτης, Ατλαντικός, EVIK, Μαρίνης Ιωάννης και Olympia για την εμπιστοσύνη και την καλή συνεργασία που έχουμε αναπτύξει όλα αυτά τα χρόνια στο πλαίσιο της ένταξης προσφύγων στην αγορά εργασίας.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ απευθύνεται προς τους εθελοντές μας, που σπρίζουν με ενθουσιασμό και συνέπεια το έργο μας. Τέλος, ευχαριστούμε όλους τους εργαζόμενους του ΕΣΠ που με ζήλο και επαγγελματισμό στέκονται στο πλευρό των ωφελομένων μας.

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΓΙΑ
ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ**

Σολωμού 25, Αθήνα, 10682

T: +30 210 3800990

E-mail: gcr1@gcr.gr

Website: www.gcr.gr

Facebook: [/gcr.gr](https://www.facebook.com/gcr.gr)

Twitter: [@GCRefugees](https://twitter.com/GCRefugees)